

Pla Integral de la **Part Baixa**

Fase 2. Diagnosi i procés participatiu

Març 2023

Índex

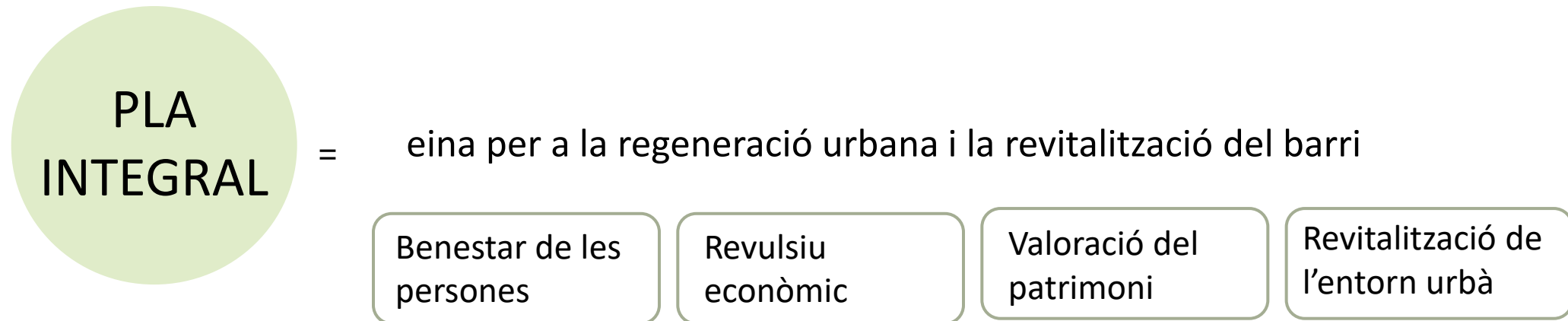
Introducció	Presentació
	Pla de treball
	Continguts del PIPB
El barri de la Part Baixa	La població del barri
Diagnosi	L'urbanisme
	L'espai públic
	La mobilitat
	El comerç i activitat econòmica
	La cultura
	La participació
Síntesi de la diagnosi	

Índex

Introducció	Presentació
	Pla de treball
	Continguts del PIPB
El barri de la Part Baixa	La població del barri
Diagnosi	L'urbanisme
	L'espai públic
	La mobilitat
	El comerç i activitat econòmica
	La cultura
	La participació
Síntesi de la diagnosi	

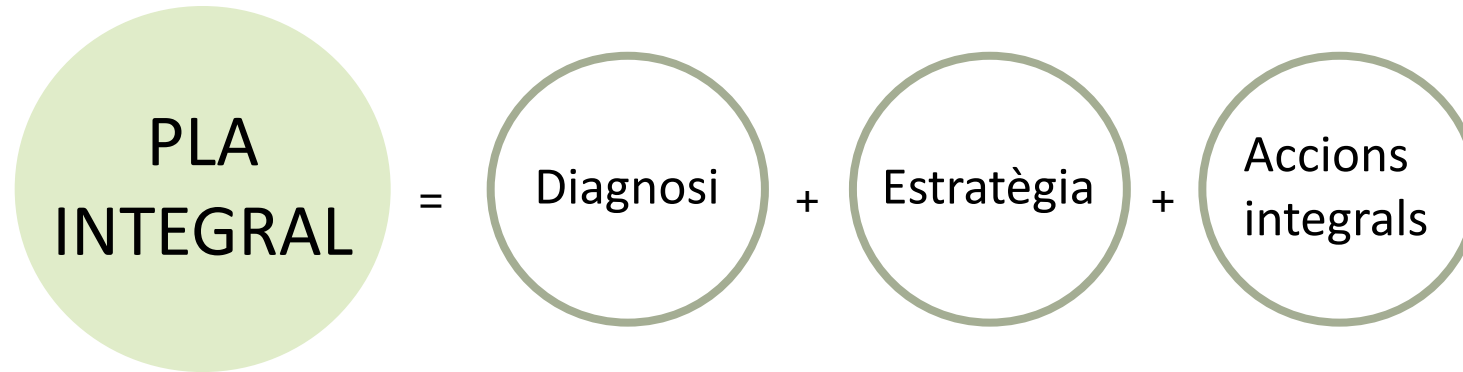
Presentació

El Pla Integral de la Part Baixa

Presentació

El Pla Integral de la Part Baixa

Presentació

El Pla Integral de la Part Baixa

Límits de l'àmbit

Nord >> Teatre Romà i Palau de Congressos

Oest >> carrers Jaume I i Pere Martell

Sud >> port

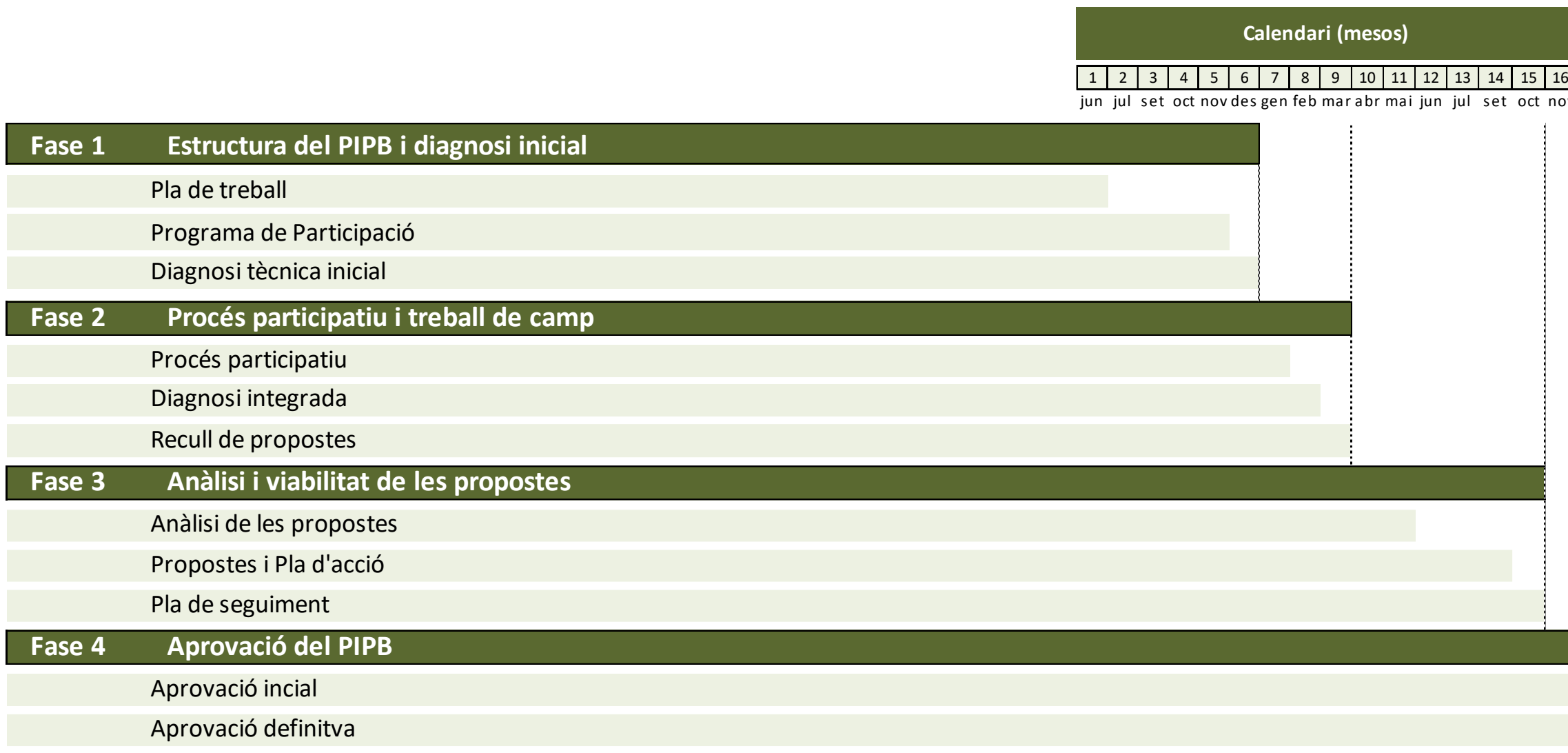
Est >> estació i vies del tren

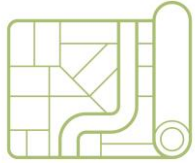
Font:

Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

Pla de treball

Continguts del PIPB

Urbanisme

Planejament
Teixit urbà
Qualitat habitacional
Eficiència energètica
Parc d'habitatges

Espai públic

Dotació de l'espai públic
Biodiversitat
Equipaments i dotacions
Confort ambiental
Riscos

Mobilitat

Transport públic i bicicleta
Mobilitat a peu
Vehicle privat

Comerç i activitat econòmica

Activitat productiva
Comerç d'alimentació
Sector de la restauració
Allotjaments turístics

Cultura

Patrimoni
Cultura

Participació

Teixit associatiu
Grup Impulsor
Tallers deliberatius
Enquesta en línia
Rutes exploratòries

Índex

Introducció	Presentació
	Pla de treball
	Continguts del PIPB
El barri de la Part Baixa	La població del barri
Diagnosi	L'urbanisme
	L'espai públic
	La mobilitat
	El comerç i activitat econòmica
	La cultura
	La participació
Síntesi de la diagnosi	

Població del barri

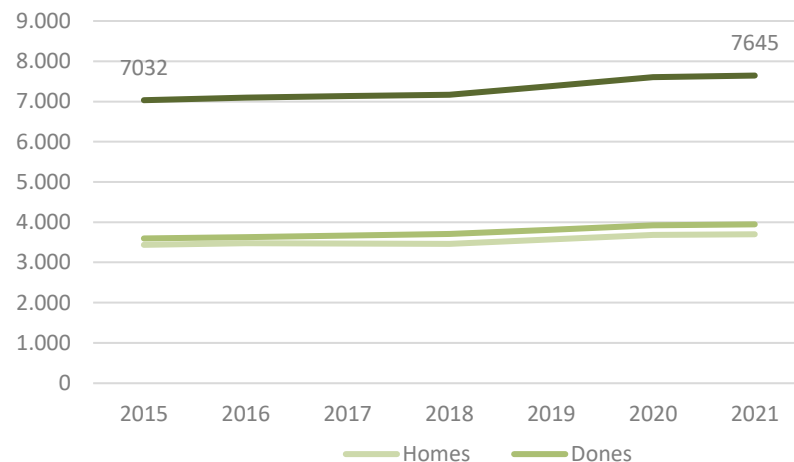

Fortaleses i Oportunitats

Ha augmentat la **població** al barri, es troba lleugerament menys **envellida** que al centre de la ciutat i té **més població en edat d'emancipació**.

La **renda mitjana** és inferior a la mitjana de la ciutat però ha augmentat els darrers 6 anys.

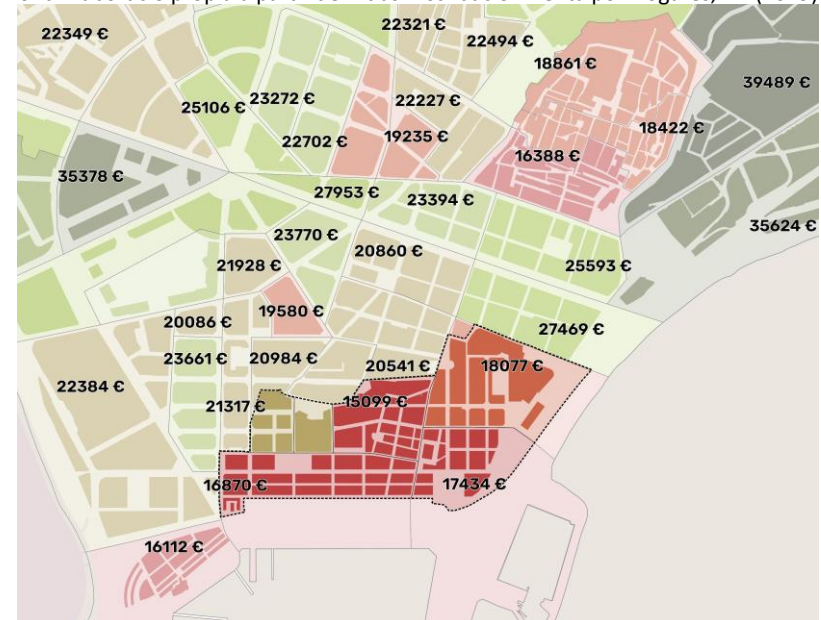
Evolució de la població de la Part Baixa
 Font: elaboració pròpia a partir de la selecció de SC de l'IDESCAT (2015-2021)

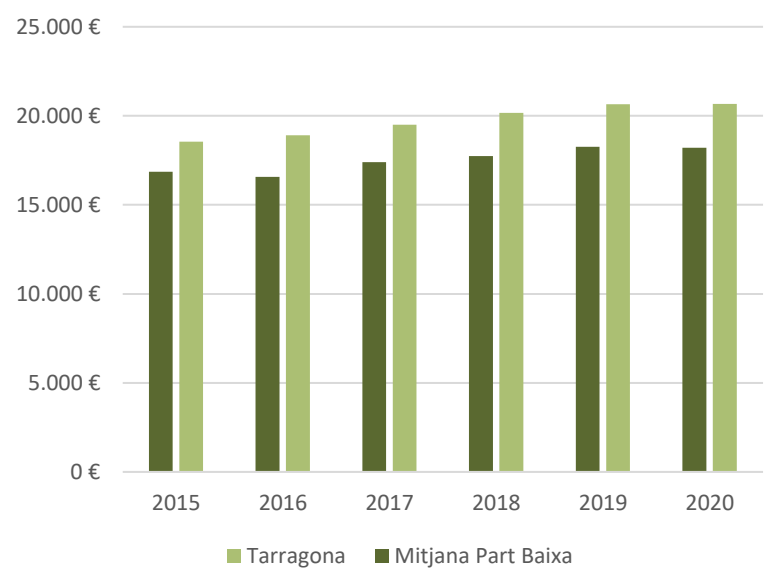
Població en edat d'emancipació
 Font: elaboració pròpia a partir de la selecció de SC de l'IDESCAT (2015-2021)

	Part Baixa	Tarragona
Població en edat d'emancipació	13,2%	11,8%

Renda mitjana per unitat de consum
 Font: Elaboració pròpia a partir de: Atlas Distribución Renta por Hogares, INE(2019)

Renda mitjana
 Font: Elaboració pròpia a partir d'IDESCAT (2015-2021)

Població del barri

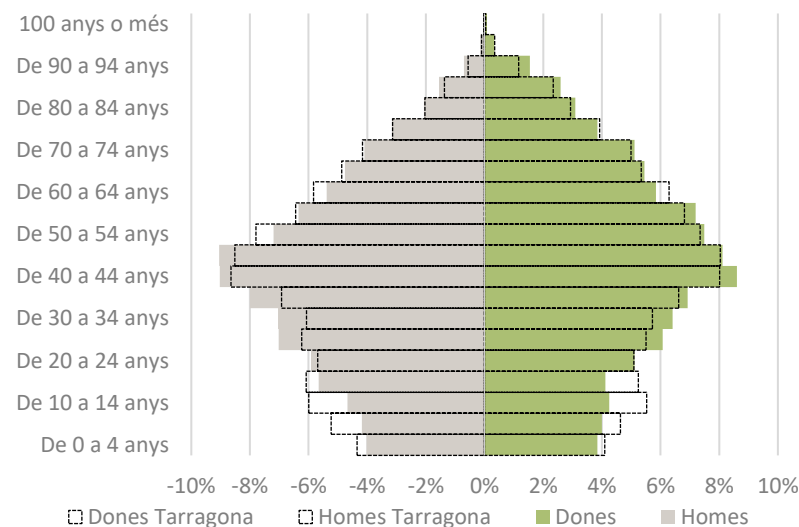

Debilitats i amenaces

En els propers 15-25 anys **es jubilarà una cinquena part de la població**, fet que se suma al **baix pes de la població infantil** en comparació al municipi.

El barri ha experimentat **un increment sobtat de la població estrangera** i acull una **alta concentració de població sense llar**.

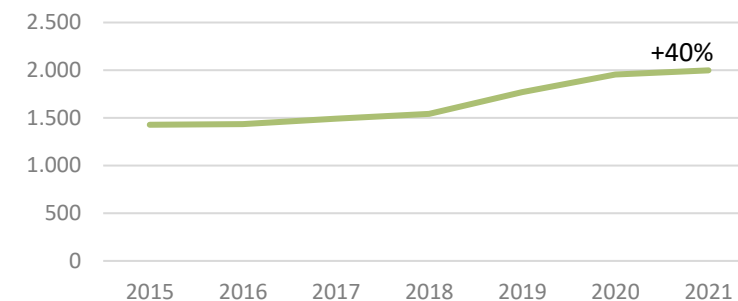
Piràmide d'edats de la Part baixa i el municipi
Font: elaboració pròpia a partir d'IDESCAT (2015-2021)

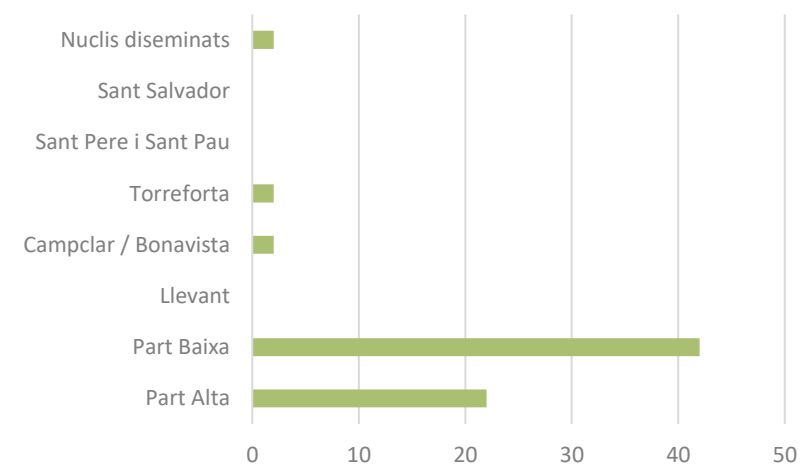
Població menor de 14 anys
Font: elaboració pròpia a partir d'IDESCAT (2015-2021)

	Part Baixa	Tarragona
Índex de població infantil (0-14 anys)	12,5%	14,9%

Evolució de la població estrangera
Font: elaboració pròpia a partir d'IDESCAT (2021)

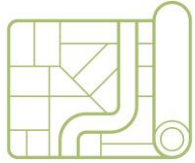
Ubicació de les persones sense llar
Font: Pla Local d'Habitatge, Ajuntament de Tarragona (2019)

Índex

Introducció	Presentació
	Pla de treball
	Continguts del PIPB
El barri de la Part Baixa	La població del barri
Diagnosi	L'urbanisme
	L'espai públic
	La mobilitat
	El comerç i activitat econòmica
	La cultura
	La participació
Síntesi de la diagnosi	

Diagnosi

Urbanisme

Planejament
Teixit urbà
Qualitat habitacional
Eficiència energètica
Parc d'habitatges

Espai públic

Dotació de l'espai públic
Biodiversitat
Equipaments i dotacions
Confort ambiental
Riscos

Mobilitat

Transport públic i bicicleta
Mobilitat a peu
Vehicle privat

Comerç i activitat econòmica

Activitat productiva
Comerç d'alimentació
Sector de la restauració
Allotjaments turístics

Cultura

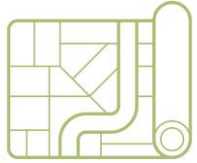
Patrimoni
Cultura

Participació

Teixit associatiu
Grup Impulsor
Tallers deliberatius
Enquesta en línia
Rutes exploratòries

Diagnosi

Urbanisme

Espai públic

Mobilitat

Comerç i
activitat
econòmica

Cultura

Participació

Planejament

Teixit urbà

Qualitat habitacional

Eficiència energètica

Parc d'habitatges

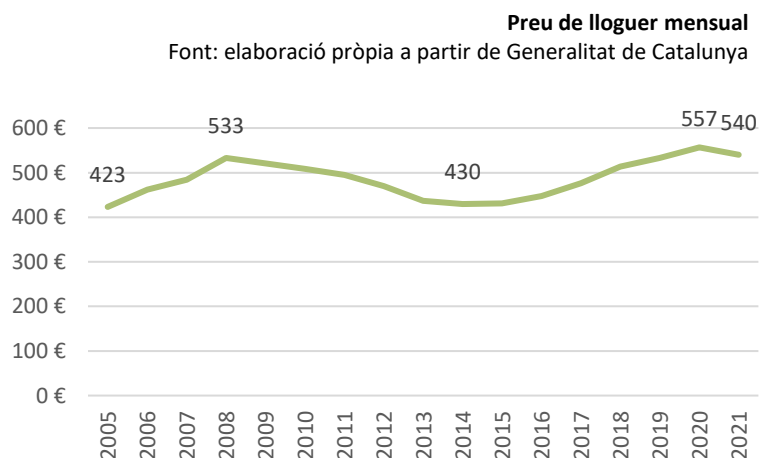
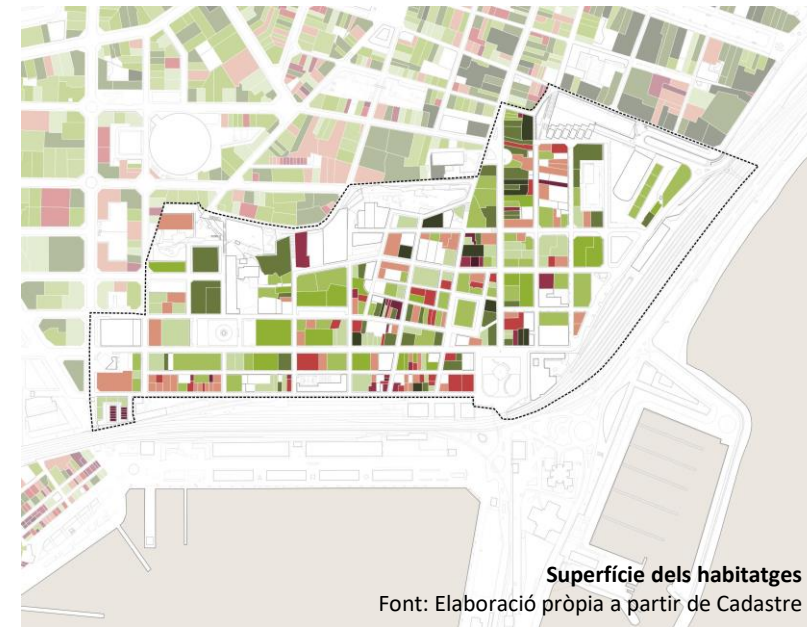
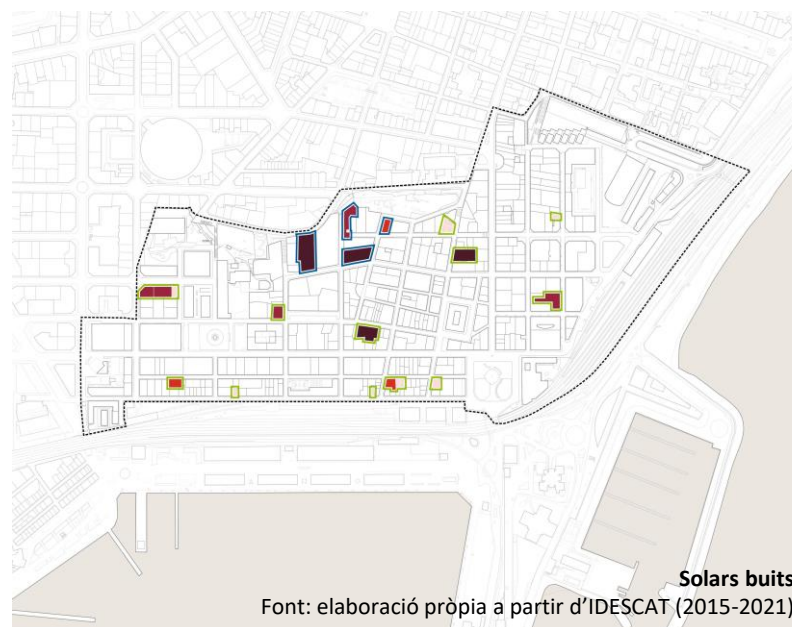
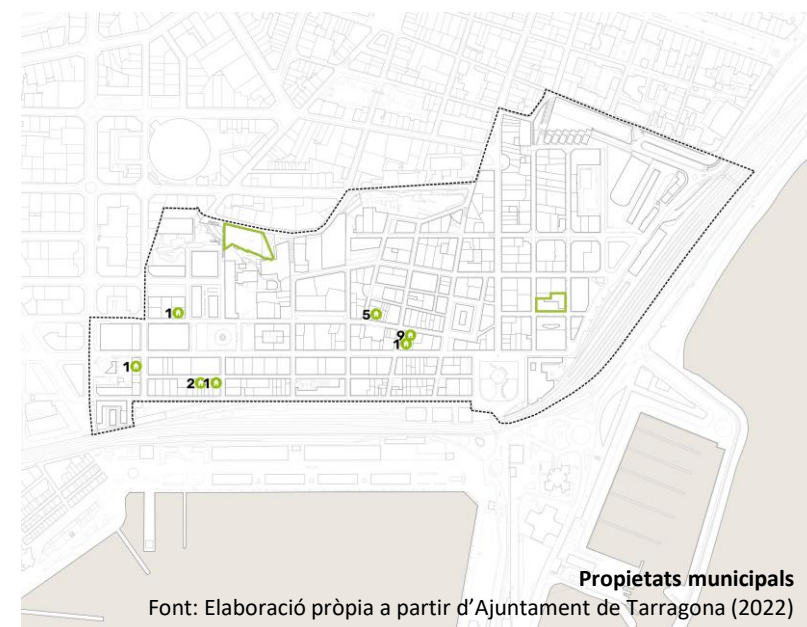
Urbanisme

Fortaleses i Oportunitats

El planejament preveu àmbits de transformació **urbanística** tant a l'interior del barri com a la façana, a banda de nombrosos **solars vacants**.

Els habitatges són de **dimensions mitjanes** i existeix oferta de **compravenda barata**, alguns dels quals han estat adquirits per l'ajuntament.

Urbanisme

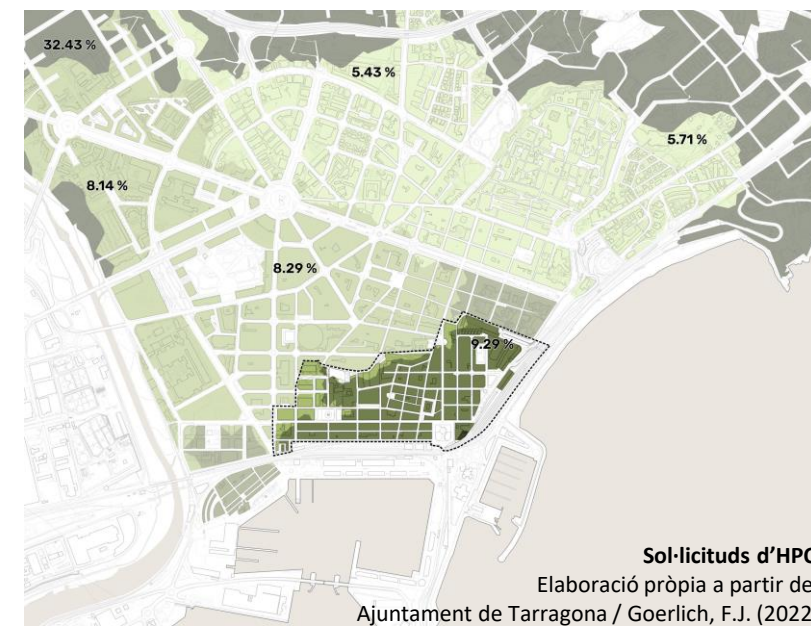
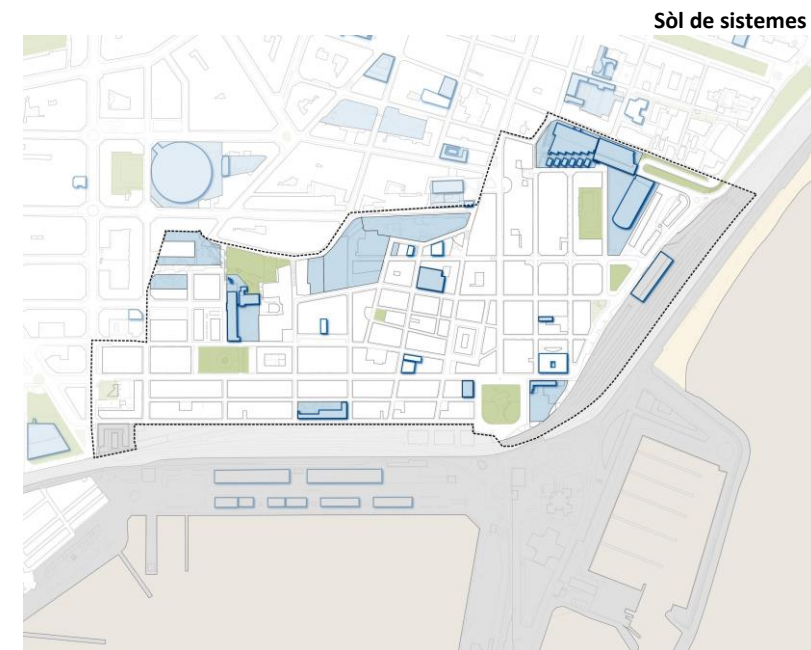
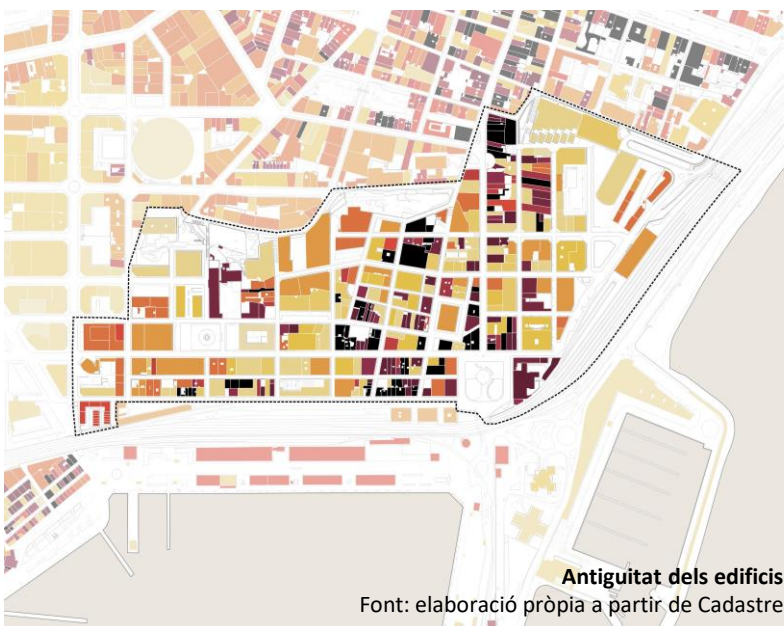
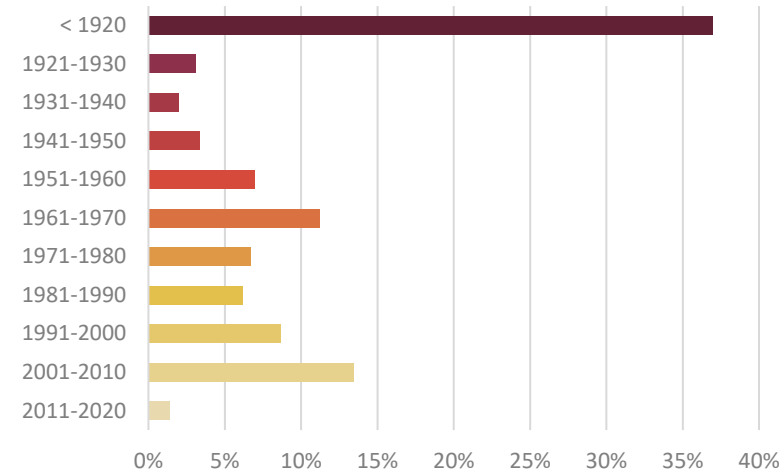
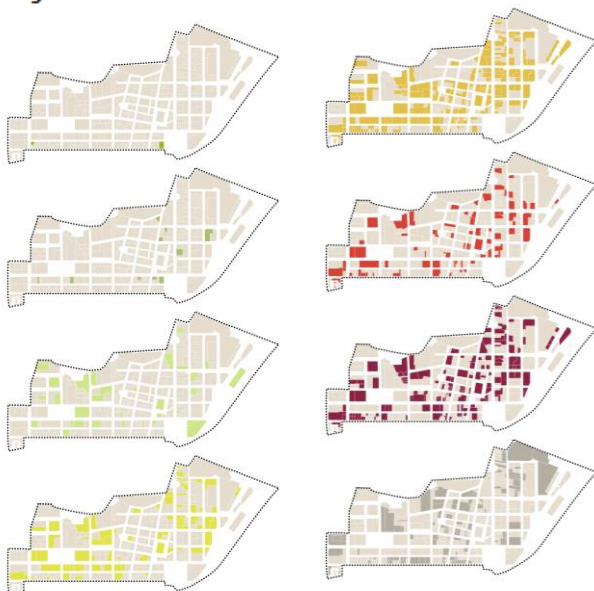
Debilitats i amenaces

Gran part de les edificacions són envellides i tenen un baix comportament energètic, en el barri amb més ajuts a la pobresa energètica en l'àmbit centre.

És un barri dens, amb poc sòl d'espais lliures i amb molt de xarxa viària.

Qualificació energètica

- A
- B
- C
- D
- E
- F
- G

Diagnosi

Urbanisme

Espai públic

Mobilitat

Comerç i
activitat
econòmica

Cultura

Participació

Dotació de l'espai públic

Biodiversitat

Equipaments i dotacions

Confort ambiental

Riscos

Espai públic

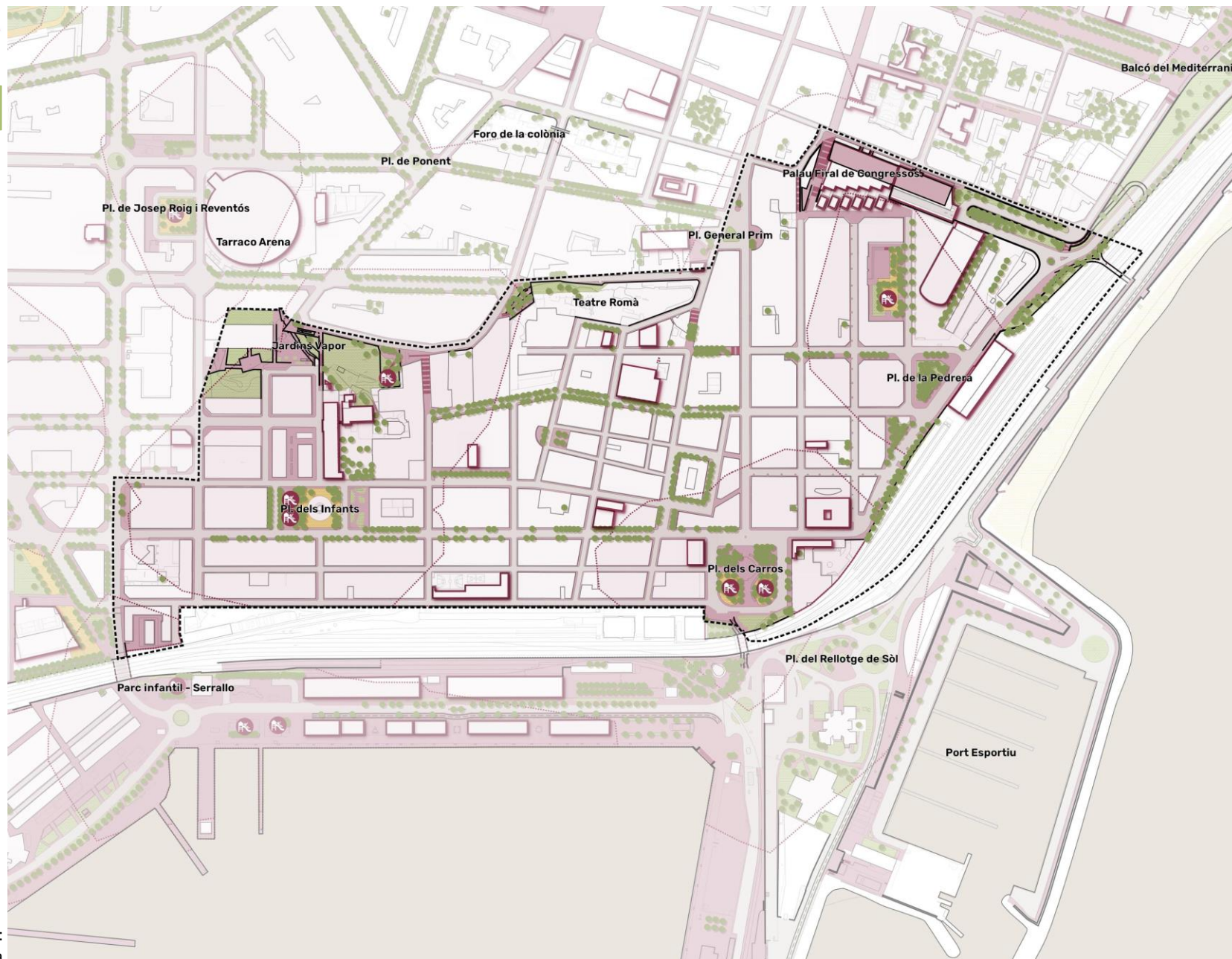

Fortaleses i Oportunitats

Els principals **espais públics de referència** estan **equipats** i són a una distància accessible de **10'**.

Els carrers Reial i Sant Miquel-Barcelona tenen **potencial com a connectors verds horitzontals**.

- Zona Peatonal
- Paviment Vegetal
- Saulo
- Platja
- Arbrat
- Carril bici
- Zona de jocs infantils
- Distància accessible dels jocs infantils**
- 5'
- 10'
- Edifici d'equipaments/dotacions

Elaboració pròpia a partir de:
Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

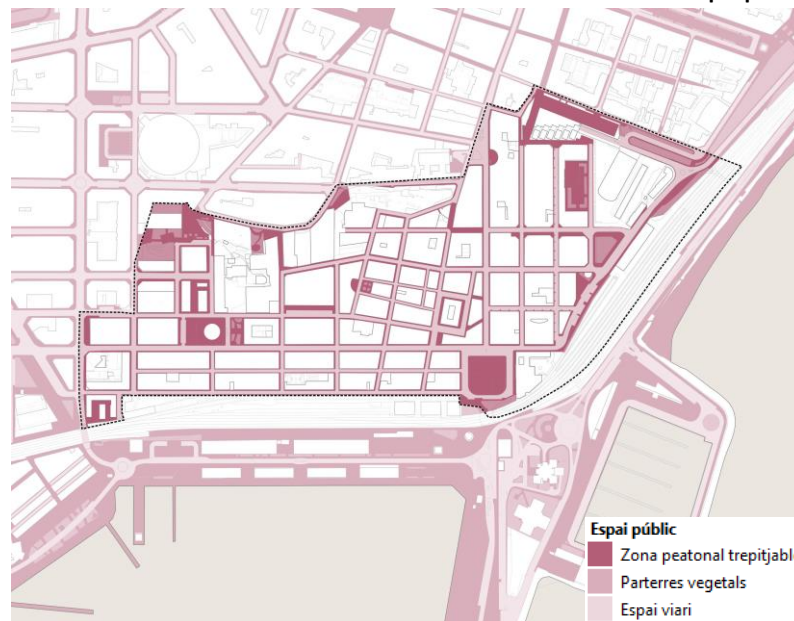
Espai públic

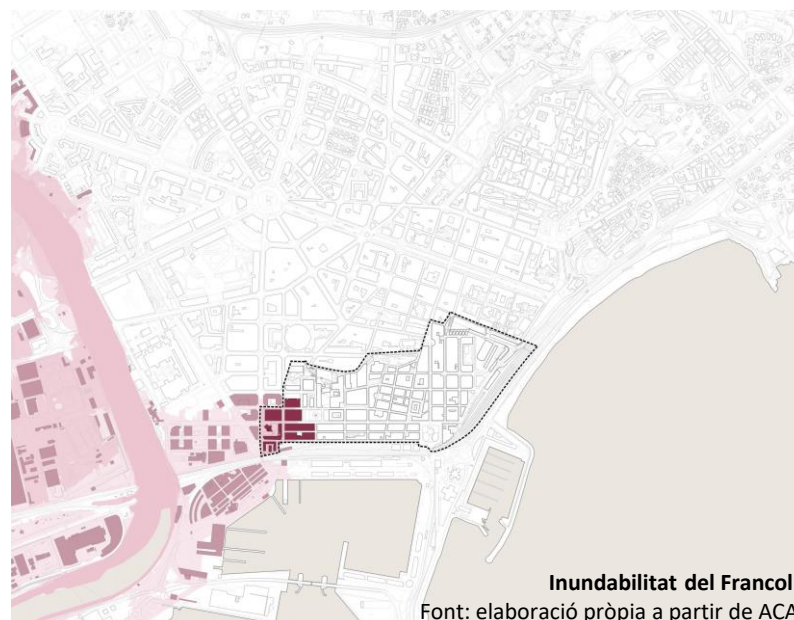
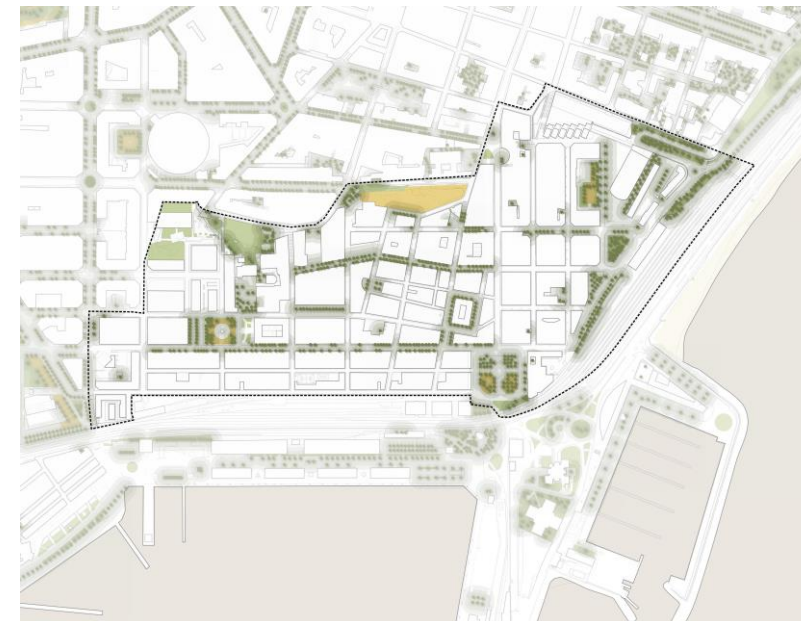
Debilitats i amenaces

Les debilitats a l'espai públic tenen a veure amb la **permeabilitat del sòl** i l'espai pels vianants i la manca **d'equipaments quotidians de proximitat**.

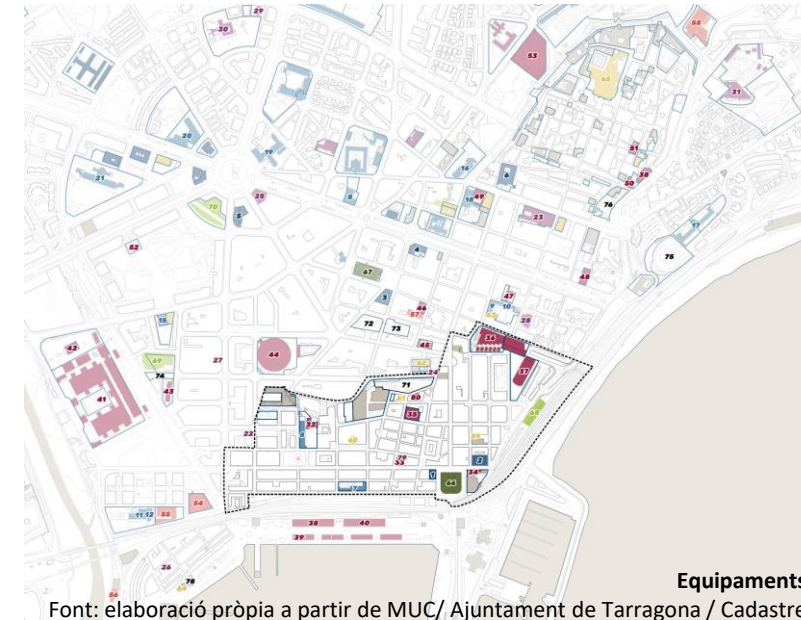
Espai públic

Verd urbà

Inundabilitat del Francolí
Font: elaboració pròpia a partir de ACA

Equipaments
Font: elaboració pròpia a partir de MUC/ Ajuntament de Tarragona / Cadastre

Diagnosi

Urbanisme

Espai públic

Mobilitat

Comerç i
activitat
econòmica

Cultura

Participació

**Transport públic i
bicicleta**

Mobilitat a peu

Vehicle privat

Mobilitat

Fortaleses i Oportunitats

Existeix una **bona cobertura de transport públic**

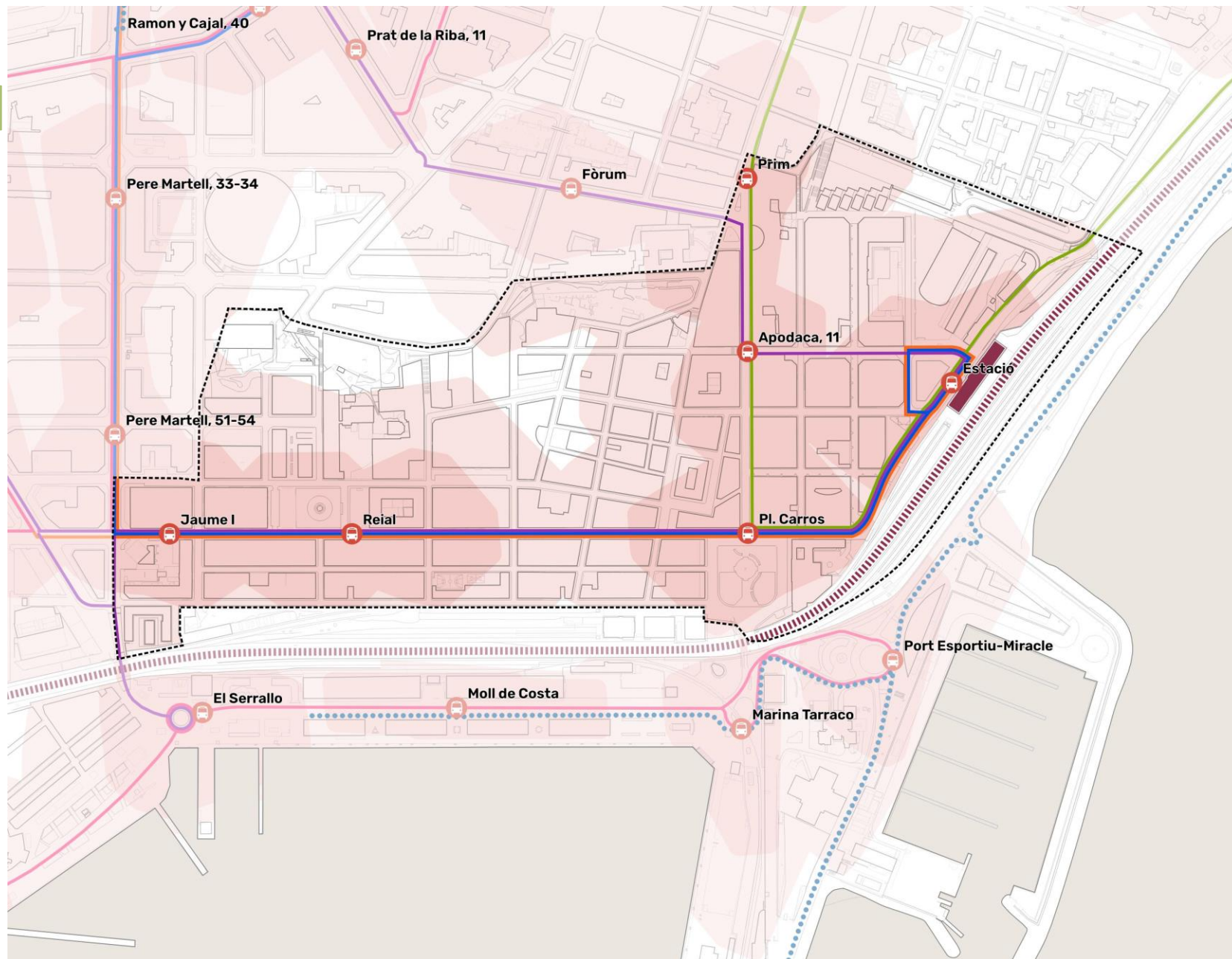
Parada EMT
Xarxa de bus

- 21
- 22
- 23
- 41
- e1
- e2

Distància a parada de bus (m)

- 100
- 200

- Carril bici
- Estació de tren
- Línia ferroviària

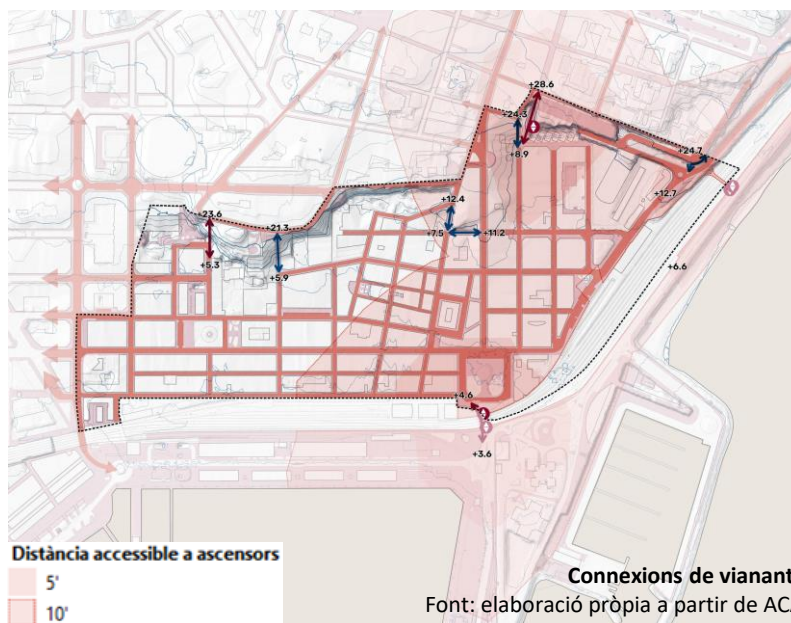
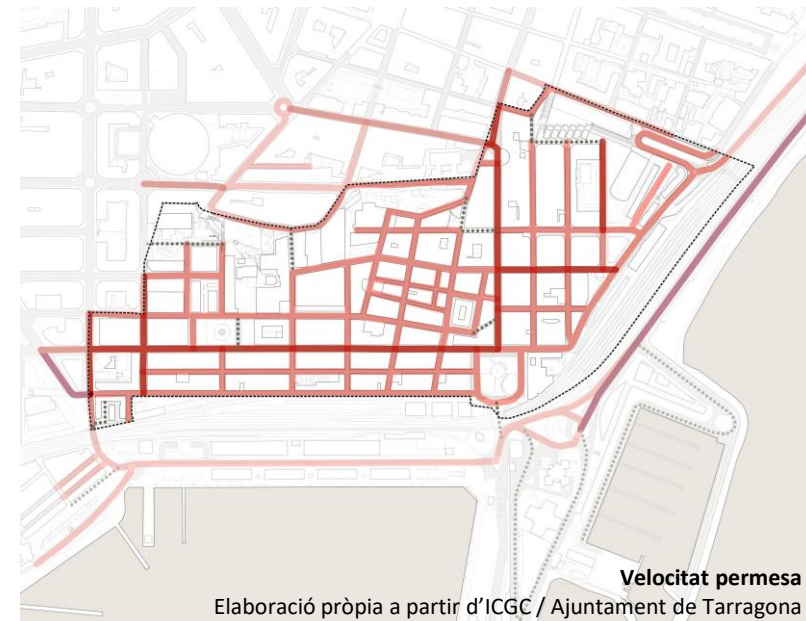
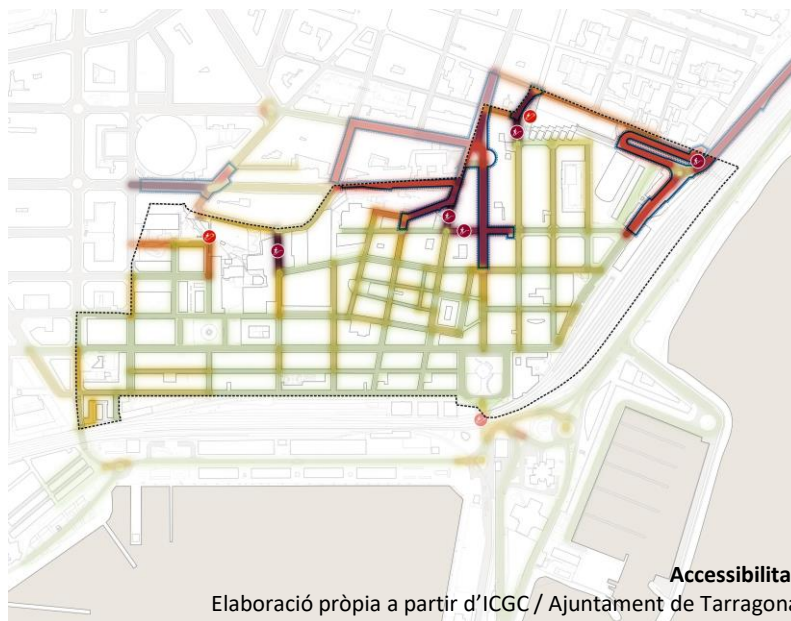

Mobilitat

Debilitats i amenaces

Existeixen **dificultats en accessibilitat** a la part nord del barri a causa dels **pendents** viaris molt pronunciats i l'existència d'un únic ascensor.

Amb la construcció del pas soterrat de la Pl. dels Carros la Part Baixa **no suposa un lloc de pas clau** entre el centre de la ciutat i el mar

Diagnosi

**Comerç i
activitat
econòmica**

Activitat productiva

Comerç d'alimentació

Sector de la restauració

Allotjaments turístics

Urbanisme

Espai públic

Mobilitat

Cultura

Participació

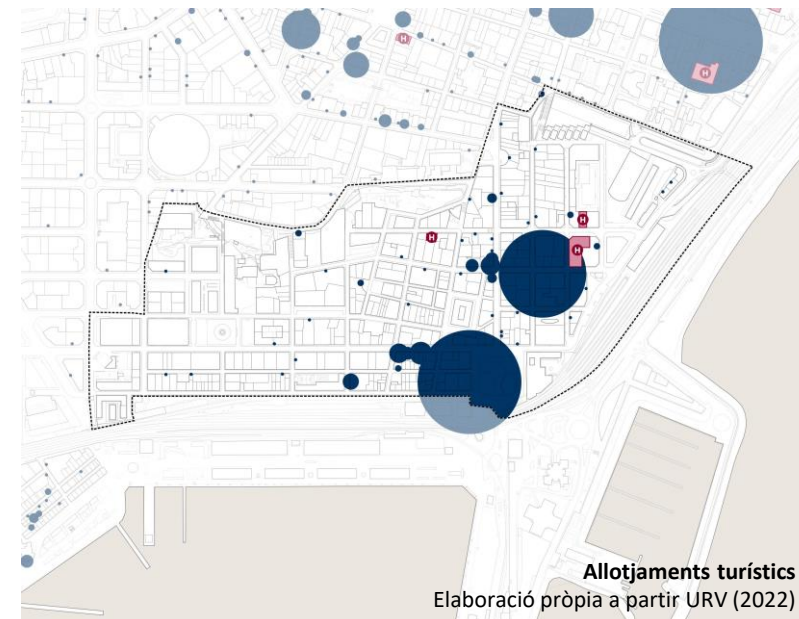
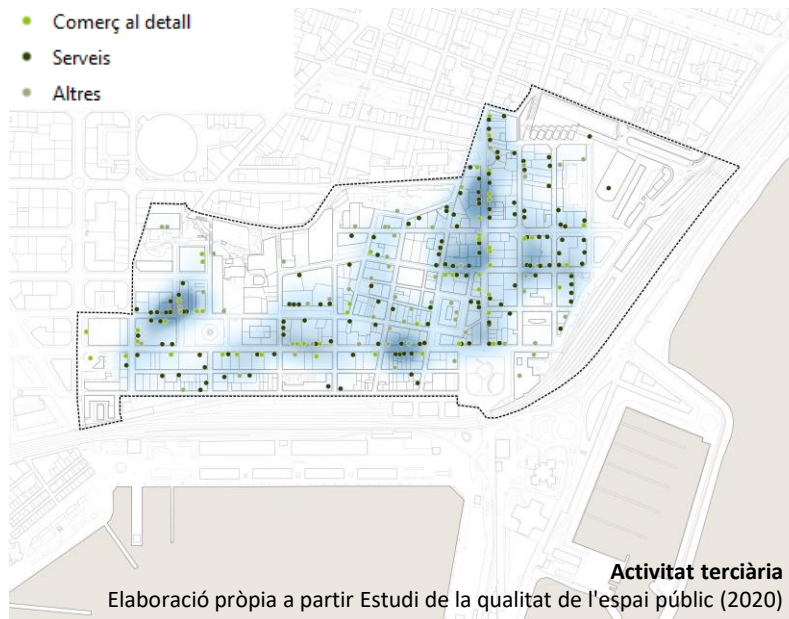
Comerç i activitat econòmica

Fortaleses i Oportunitats

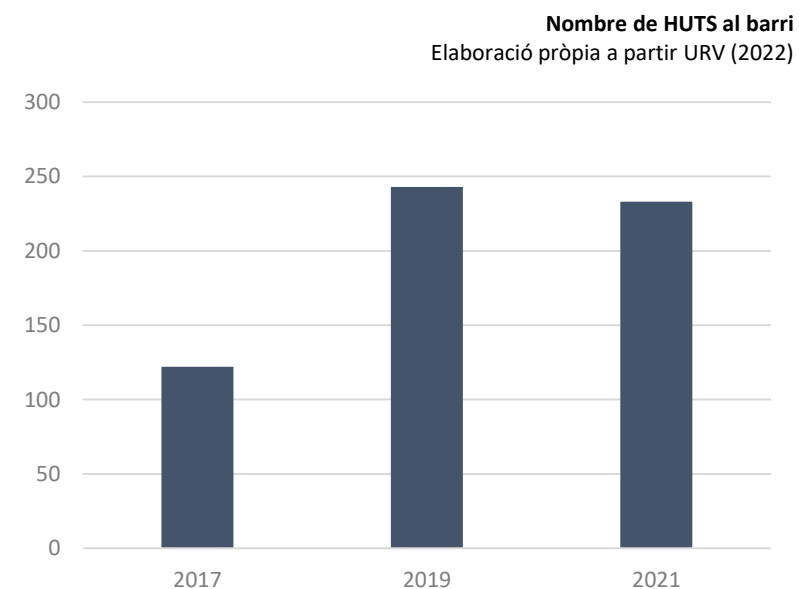
L'activitat comercial està basada en la quotidianitat amb presència d'**establiments d'alimentació**.

La presència d'habitatges d'ús turístic entorn la plaça dels Carros és similar al Centre Rambla.

Tipologia d'activitat terciària
Elaboració pròpia a partir Estudi de la qualitat de l'espai públic (2020)

Part Baixa	
Comerç al detall	50
Serveis	145
Altres	58
Total locals actius	253

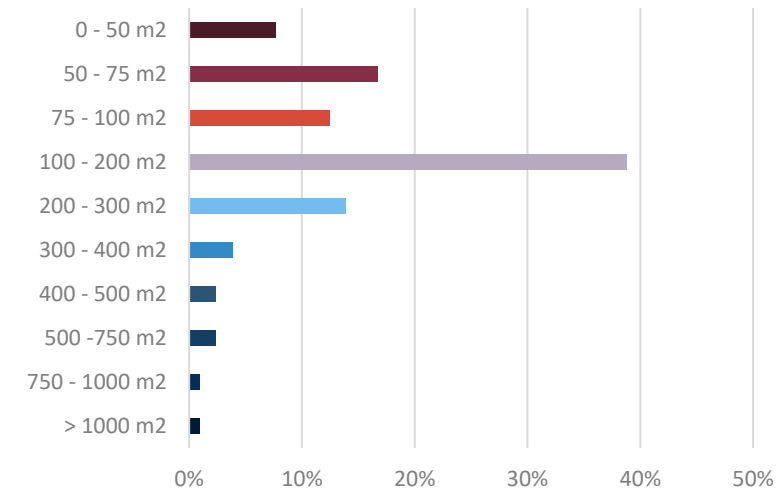
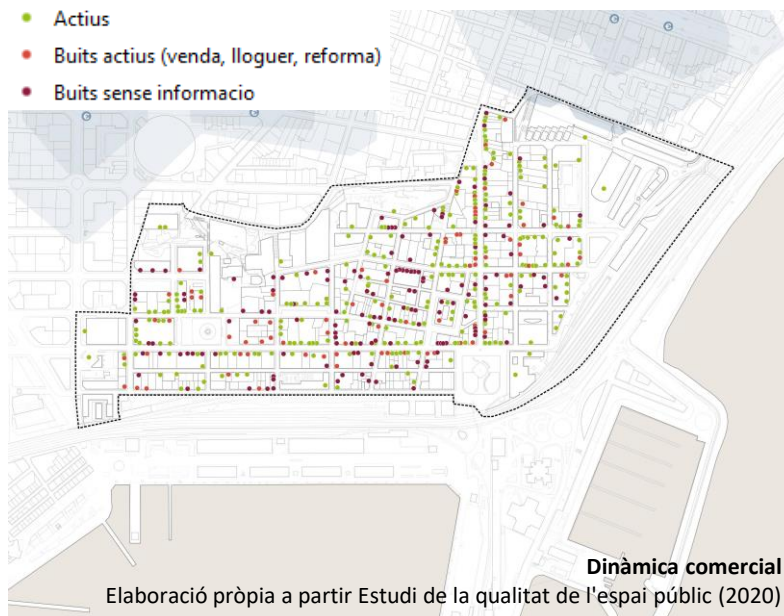

Comerç i activitat econòmica

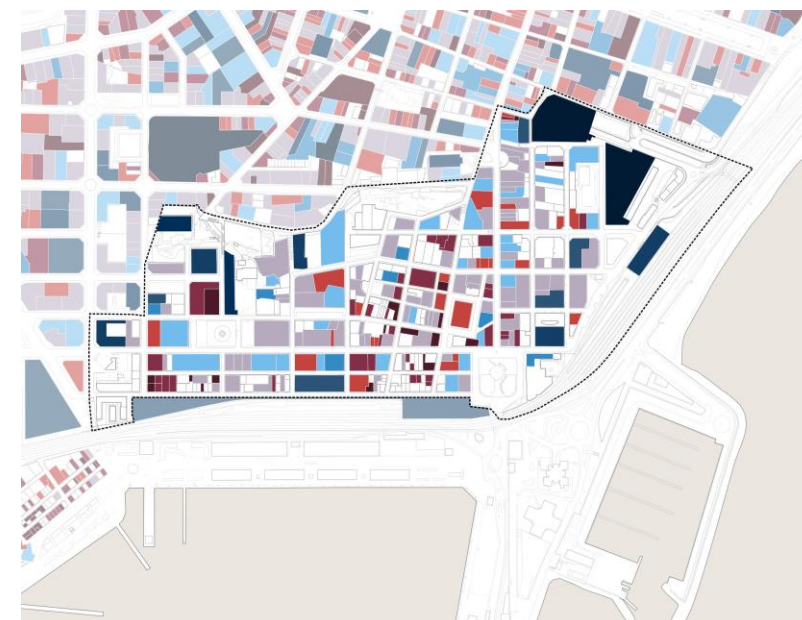

Debilitats i amenaces

El comerç pateix diversos inconvenients: **locals buits**, de reduïdes dimensions, **absència de caixers automàtics** i concentració **d'establiments de reparació de vehicles**.

Dimensió dels locals
Elaboració pròpia a partir de Cadastre

Diagnosi

Cultura

Fortaleses i Oportunitats

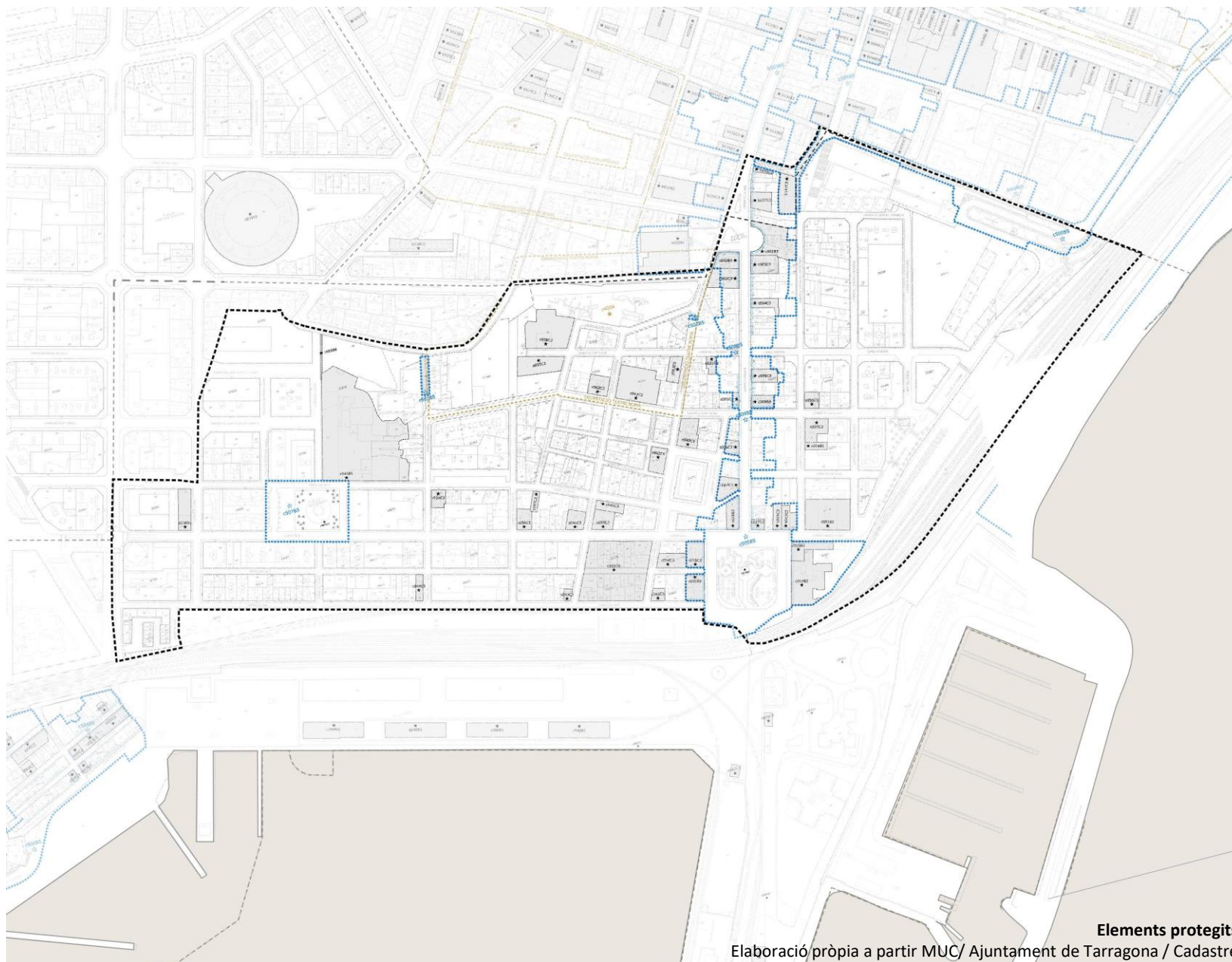
Alta presència de **béns patrimonials** amb diversos nivells de protecció, també d'elements del **passat industrial**, que tenen potencial per acollir noves activitats.

Catàleg de béns protegits - Patrimoni cultural BCINs (A)

- Edificis o elements d'interès BCIN
- Creus de terme, escuts heràldics i emblemes
- Monuments de gran extensió
- Zona de respecte (protecció)
- Jaciments arqueològics
- Signatura catàleg
- Grau de protecció
- Número d'ordre en zona geogràfica de catàleg
- Zona geogràfica de catàleg: a, b, c, d, e, f i g
- Delimitació zones geogràfiques de catàleg

BCILs (B) o BCs (C)

- Edificis o elements d'interès BCIL / BC
- Ambients urbans
- Façanes protegides en ambient
- Testimonis tipològics del creixement urbanístic
- Monuments i elements singulars urbans:
 - Inscripcions
 - Capelles
 - Escultures i fonts

Elements protegits

Elaboració pròpia a partir MUC/ Ajuntament de Tarragona / Cadastre

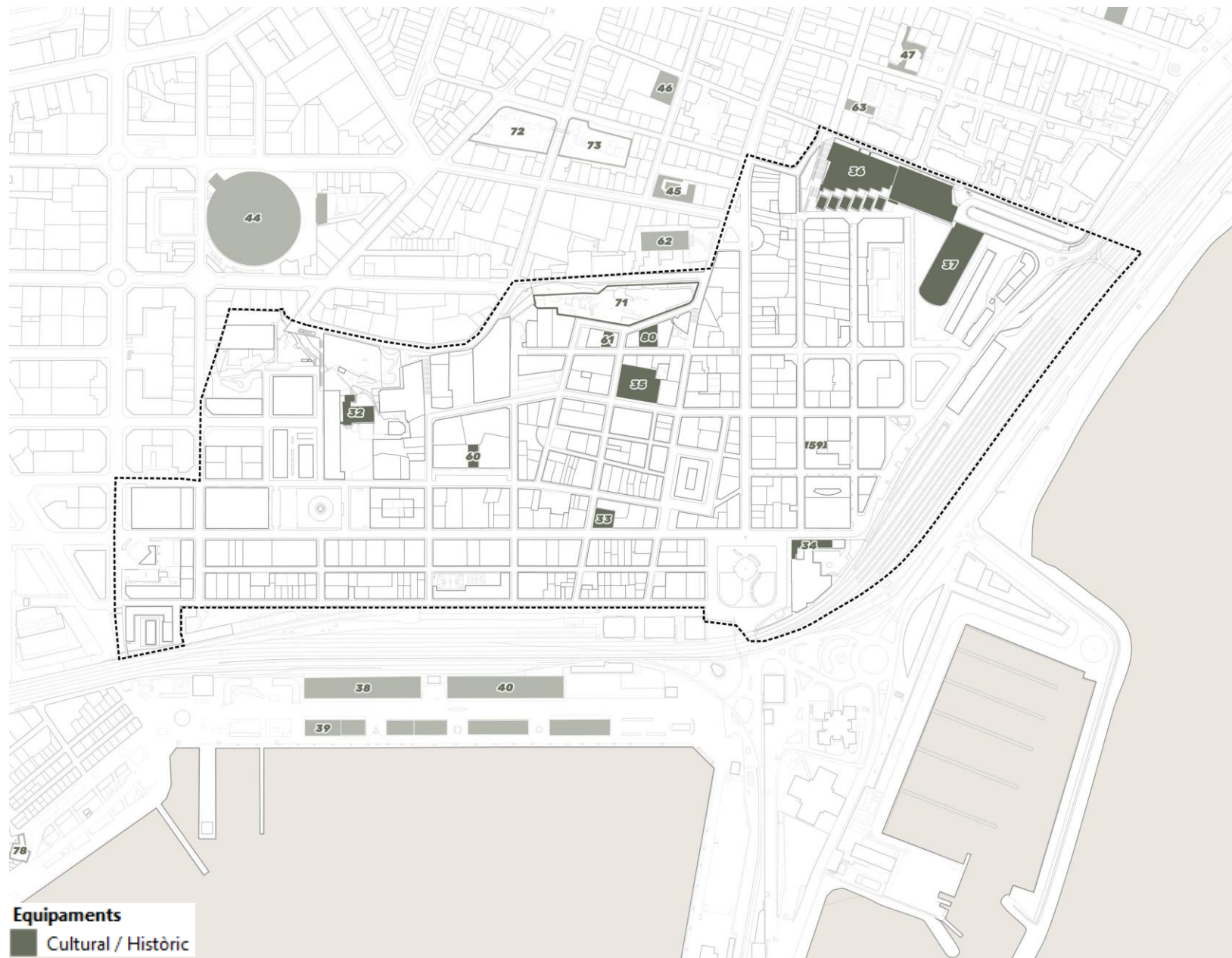
Cultura

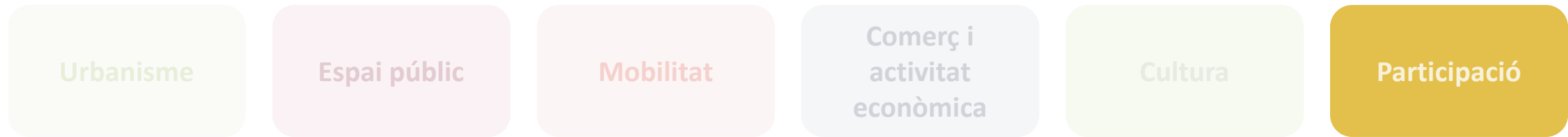
Debilitats i amenaces

Absència d'equipaments de caràcter comunitari, sociosanitari o educatiu que contribuïrien a fomentar les activitats comunitàries i la participació

- 32 Fàbrica de La Chartreuse
- 33 Associació Veïns Port de Tarragona
- 34 Arxiu del Port de Tarragona
- 35 Magatzem AA VV Port de Tarragona
- 36 Palau Firal i de Congressos
- 37 Recinte Firal de Tarragona
- 59 Església de Sant Nicolau de Bari
- 60 Església Cristiana Barri del Port
- 61 Mesquita Tarragona
- 71 Teatre romà
- 80 Sala zero

Diagnosi

Teixit associatiu

Grup Impulsor

Tallers deliberatius

Enquesta en línia

Rutes exploratòries

Participació

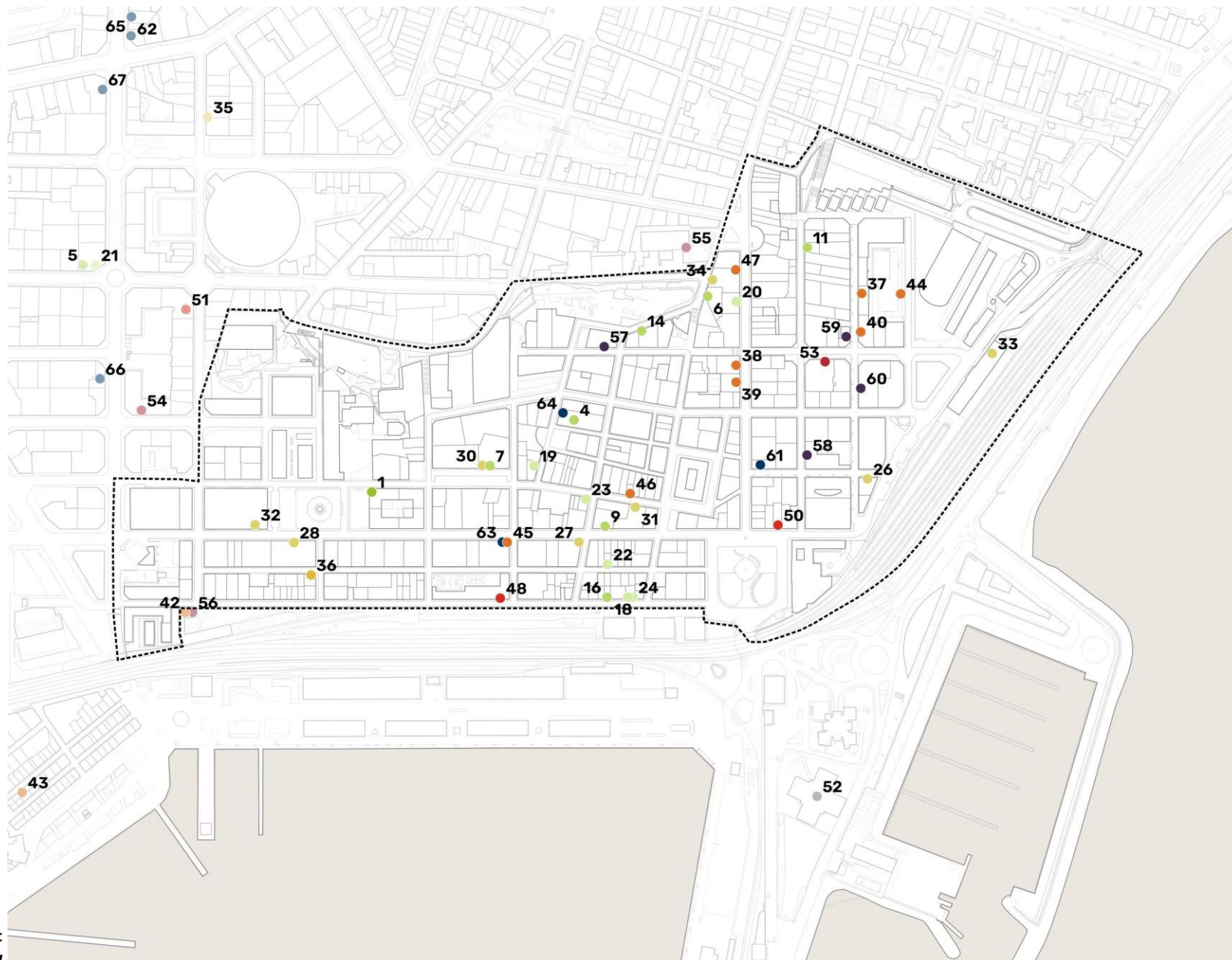
Teixit associatiu

43 associacions amb seu dins la Part Baixa

Associacionisme

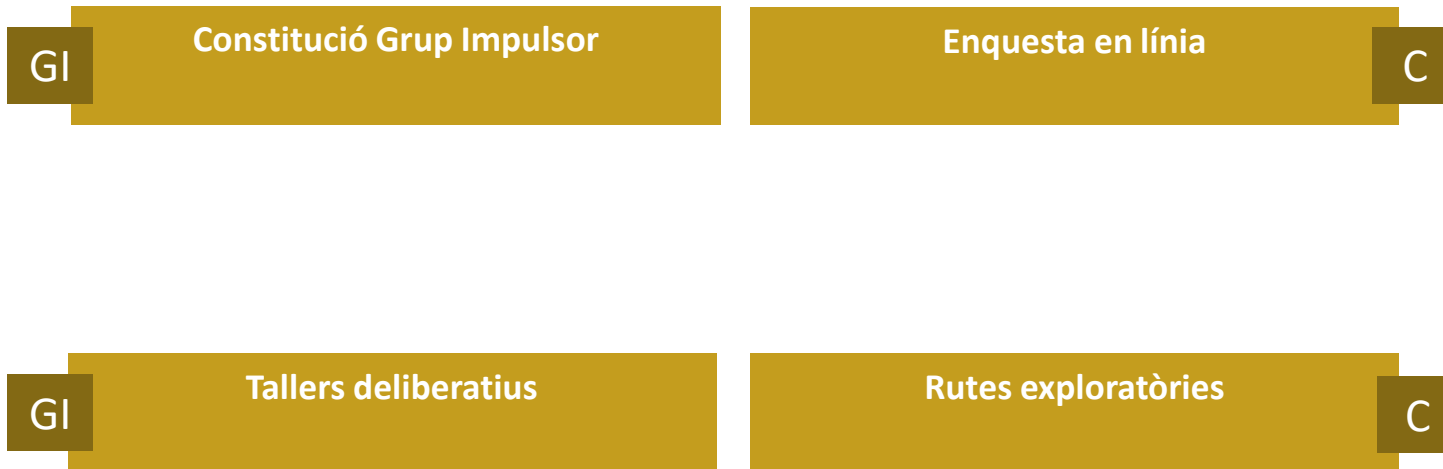
- Assistencials
- Comunitàries / Cíviques
- Cooperació / interacció
- Culturals
- Econòmiques, Ocupacionals i Sindicals
- Esportives
- Estudis, Formació i Recerca
- Medi Ambient, Ecologia i Sostenibilitat
- Oci, Lleure, Agrupaments i Centres d'Esplai
- Polítiques, Ideològiques i Religioses
- Socials

Elaboració pròpia a partir de:
Ajuntament de Tarragona

Participació

Estratègies de participació

Participació

El Grup Impulsor

institucionals
veïnals

educatives/
esportives

activitat
econòmica

culturals/
juvenils

nova
ciutadania

socials

Incorporar les necessitats i percepcions

Validar les directrius

Identificar prioritats

Consensuar propostes

Participació

El Grup Impulsor

institucionals
veïnals

AAVV Barri del Port

Xarxa La Marina

Autoritat Portuària

educatives/
esportives

AMPA Col·legi Ntra Sra
del Carme

AMPA CEIP Pau
Delclòs

Club Bàsquet
Tarragona

activitat
econòmica

Farmàcia

Can Domènec

#BaixaTGN

culturals/
juvenils

Ateneu Tarragona

Agrupament escolta i
guia Xaloc

Centre Folkloric
Andalús

Associació Cultural
Ferroviària de
Tarragona i Província

nova
ciutadania

Asociación de cultura
china de Tarragona

Centro cultural Ar
Risala

Colombianos agrupados

socials

Creu Roja

Intress – CRAE Voramar

Associació Ment i Salut
La Muralla

Participació

Resultats dels tallers deliberatius

Dinàmica social, comunitat o cultura

Disposar de **més espais i equipaments sociocomunitaris, socio-sanitaris, culturals i educatius:**

- Centre cívic
- OAC
- Casal Gent Gran
- Ampliació CAP
- Escola bressol
- Local Associació La Muralla

Identificar i rehabilitar edificis amb valor patrimonial en desús

- Magatzems de la Muller
- Santiyán 8
- Magatzem del Blat

Recuperació de la memòria històrica

- Port
- Alimentació i producció agrícola

Descentralització dels recursos d'assistència social

Urbanisme, Espai públic i Mobilitat

Incorporar millores en l'accessibilitat i l'estat de l'espai públic

- Ampliació de les voreres
- Supressió de voreres en carrers estrets
- Eliminació de barreres arquitectòniques
- Implementació de la plataforma única en els carrers amb prioritats de vianants

Dotar l'espai públic del barri de més espais de relació, estada i activitat

- Zones de joc infantil
- Espais esportius a l'aire lliure
- Zones verdes
- Eixos verds i cívics

Millores en les connexions amb el mar i amb la resta de la ciutat

- Pacificació de carrers
- Canvi a sentit únic de carrers
- Facilitar circulació amb bicicleta
- Nova connexió amb el port des de la Plaça dels Carros

Disposar d'aparcament

Comerç i activitat econòmica

Generar pols d'atracció amb capacitat per dinamitzar el teixit comercial

- Espais d'oci i lleure infantil
- Espais artístics
- Dotació d'equipaments de referència a la ciutat

Recuperació de locals buits i revitalització de baixos comercials

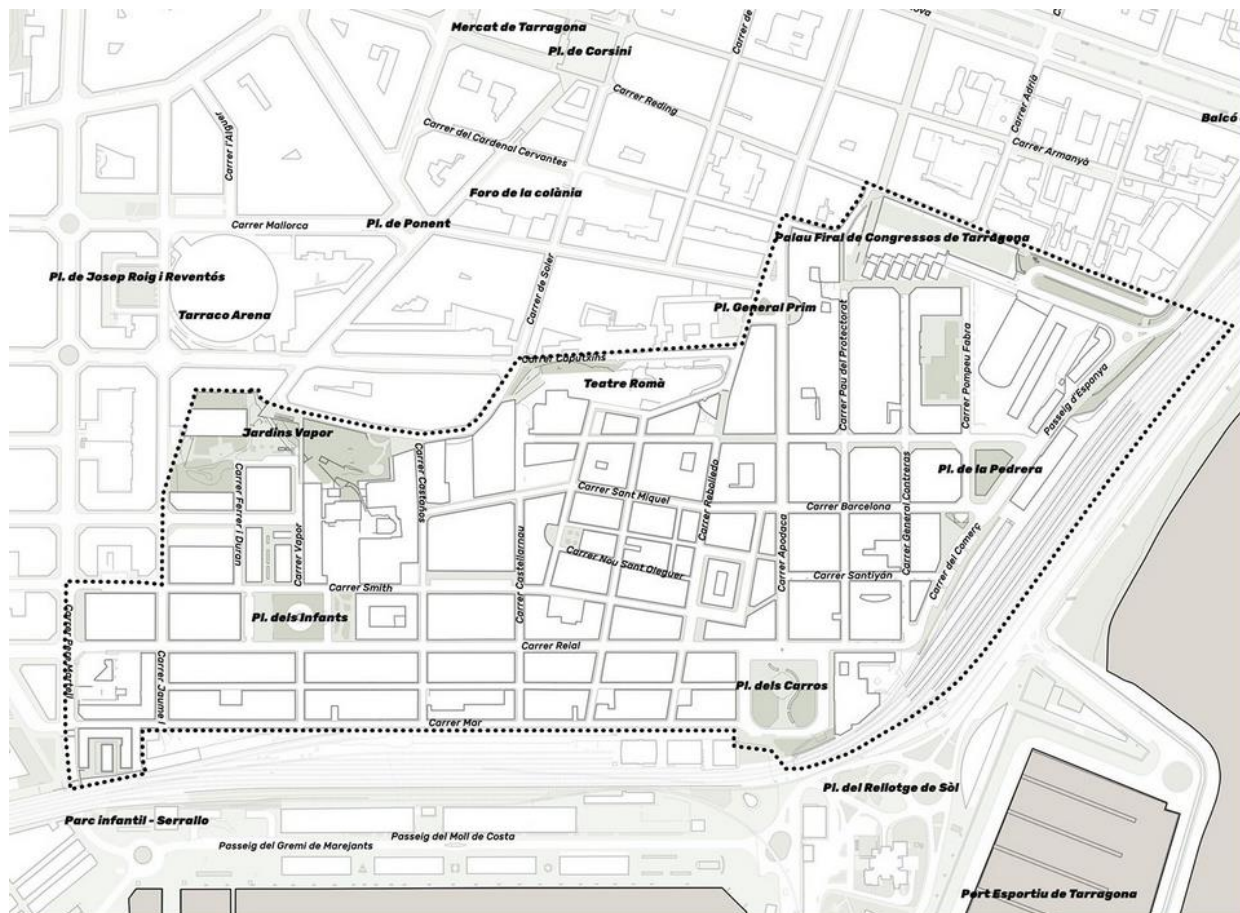
Dinamització i diversificació del teixit comercial

Regulació dels habitatges d'ús turístic

Establir estratègies per fer front a la gentrificació

Participació

Resultats de l'enquesta

ENQUESTA DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

L'Ajuntament de Tarragona està impulsant el **Pla Integral de la Part Baixa de Tarragona**, una eina per a la regeneració urbana i la revitalització del barri. El Pla servirà per portar a terme un canvi integral i profund en la Part Baixa en favor del benestar de les persones que hi viuen i com a revulsiu social i econòmic del centre de la ciutat, posant en valor els elements d'identitat que distingeixen i fan únic el barri, així com reivindicar els elements del patrimoni històric situats a la Part Baixa.

Actualment, s'està desenvolupant la fase de diagnosi inicial i de procés de participació, en el marc del qual demanem la col·laboració ciutadana responnent aquesta enquesta. Es tracta de conèixer la valoració de la ciutadania entorn de la mobilitat, l'espai públic, la dinàmica econòmica i comercial, la cultura i la participació dels habitants envers el barri de la Part Baixa.

Respondre al qüestionari no et portarà més de 5 minuts i tens temps **fins al 16 de desembre**.

Moltes gràcies per la teva col·laboració!

Inici prem Retorn ↩

Pla Integral de la
Part Baixa

Participació

Resultats de l'enquesta

395 respostes vàlides

70% residents a la Part Baixa

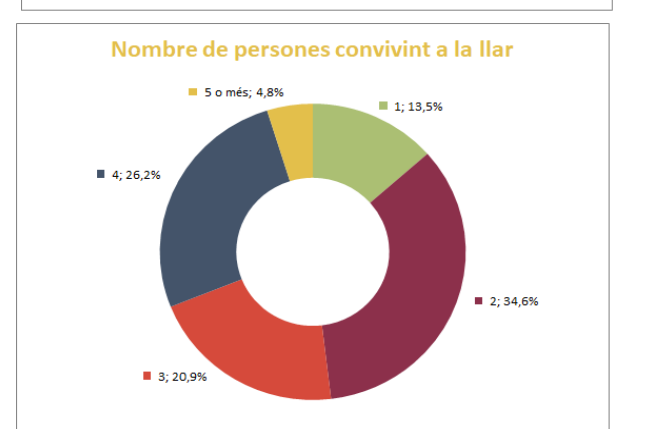
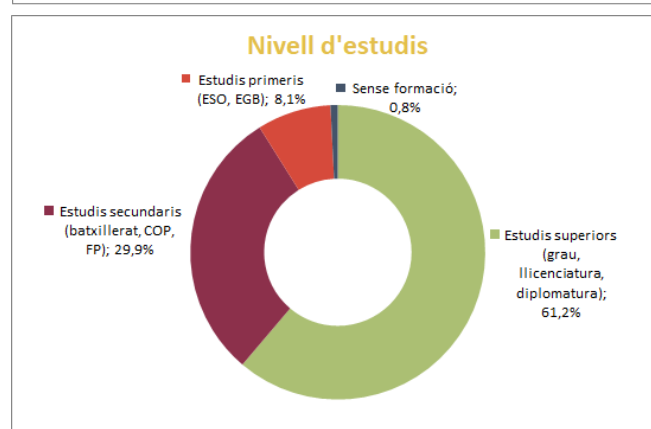
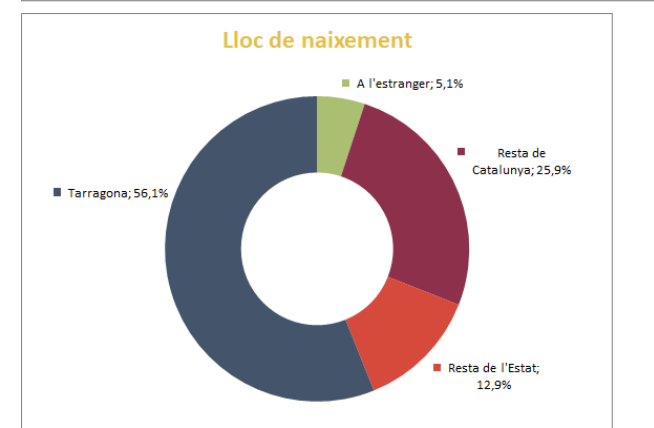
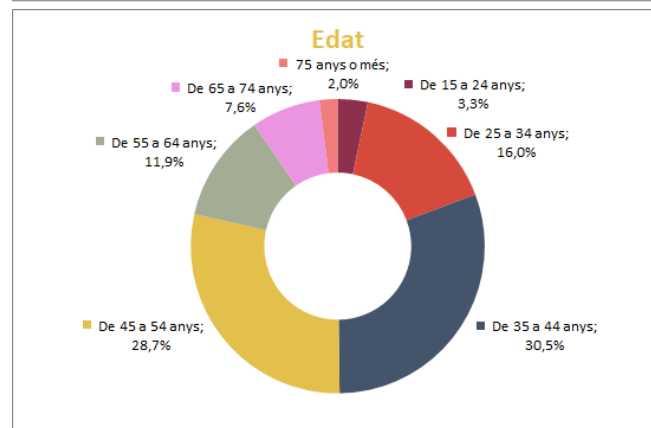
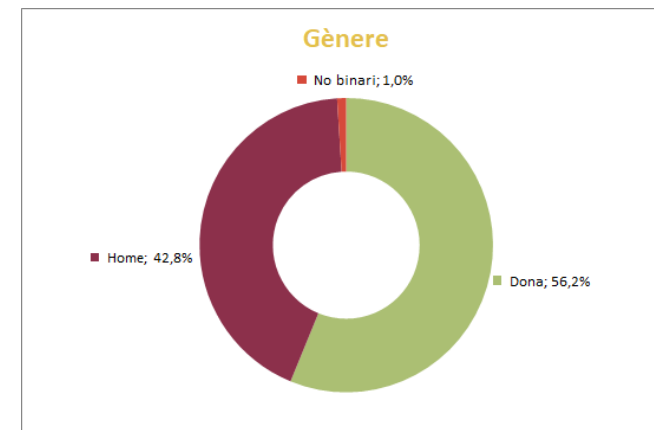
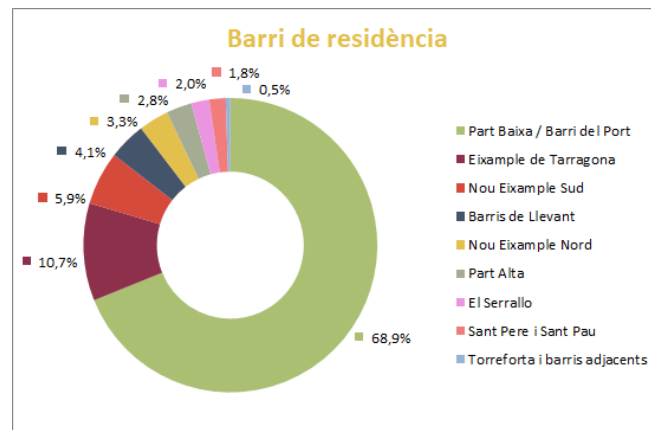
56% dones participants

71% de mitjana edat 35 i 64 anys

56% nascuts a Tarragona ciutat

61% amb estudis superiors

>50% viuen en llars on conviuen 2-3 persones

Participació

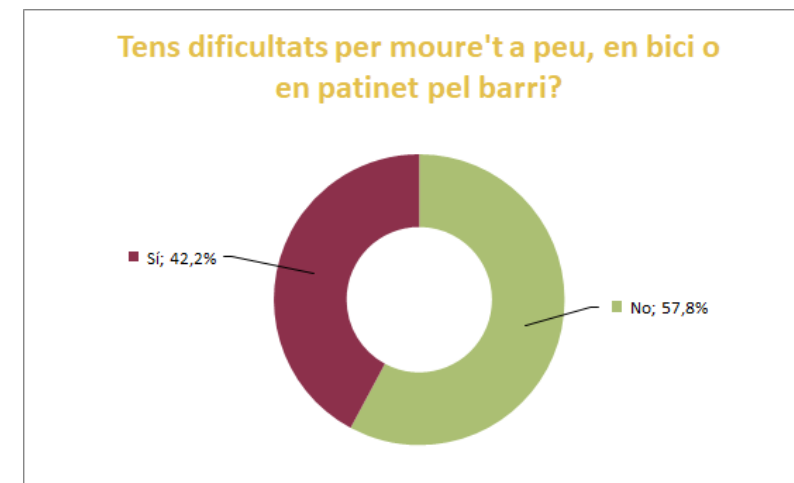
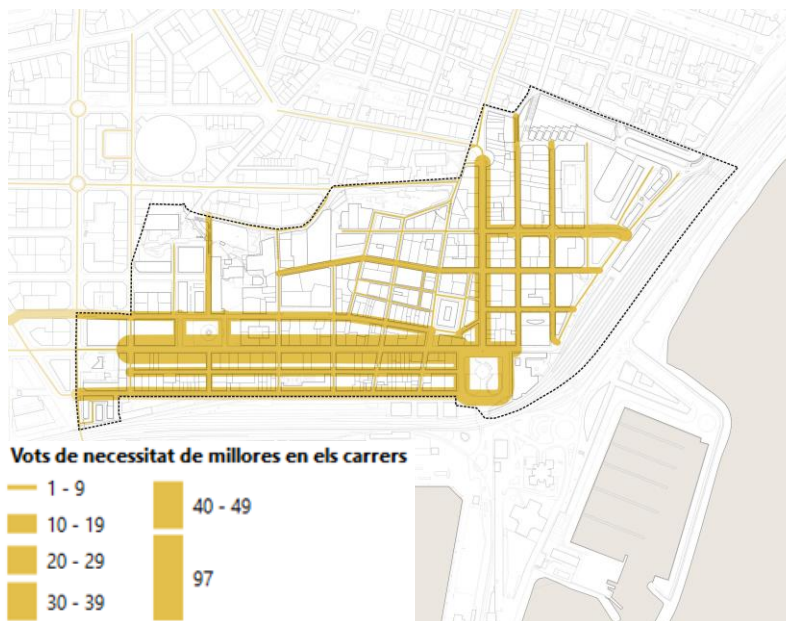
Resultats de l'enquesta

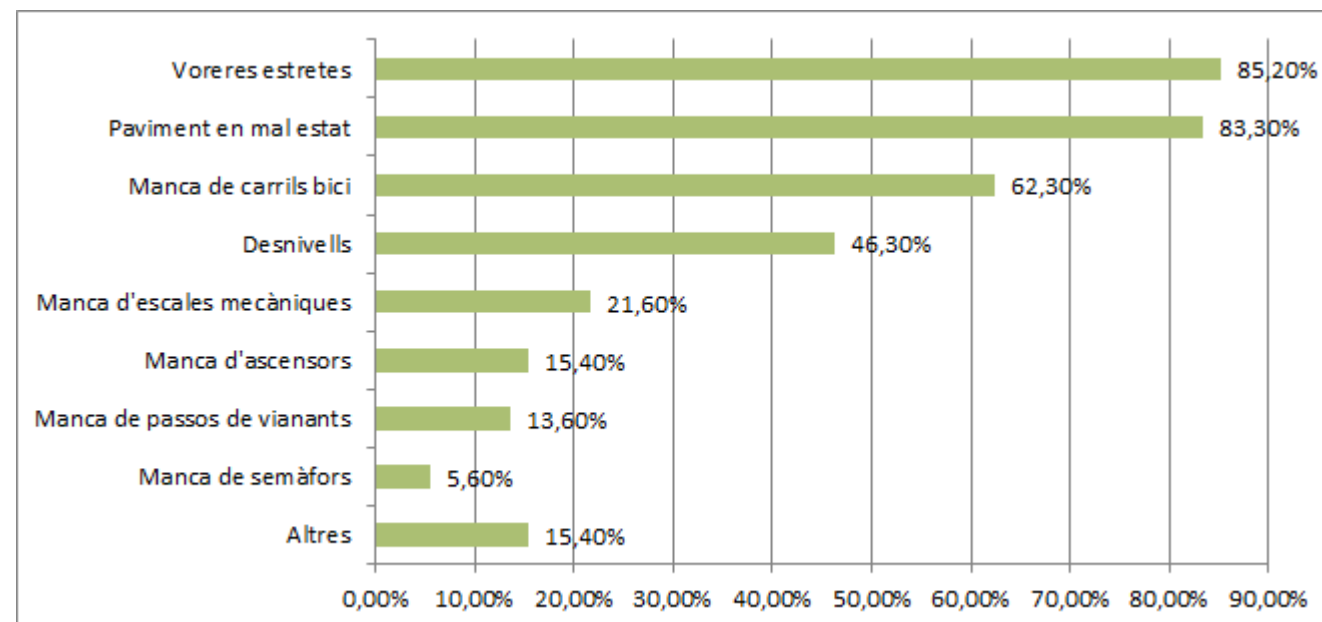
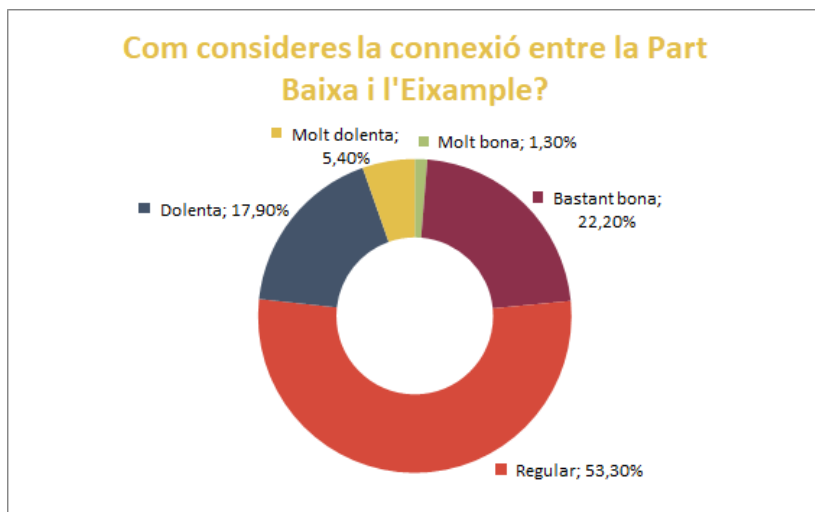
Mobilitat

Els carrers o places que necessiten millores per facilitar la mobilitat a peu, en bici o patinet:

- Reial (29,5%)
- Pl. Carros (14,6%)
- Apodaca (13,7%)
- Orosí (11,9%)
- del Mar (10,9%)
- Pl. Infants (10%)
- Smith (8,8%)
- Lleó (6,7%)
- Pau del Protectorat (5,8%)

Elaboració pròpia a partir de:
Resultats de l'Enquesta Ciutadana

Participació

Resultats de l'enquesta

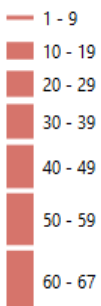

Mobilitat

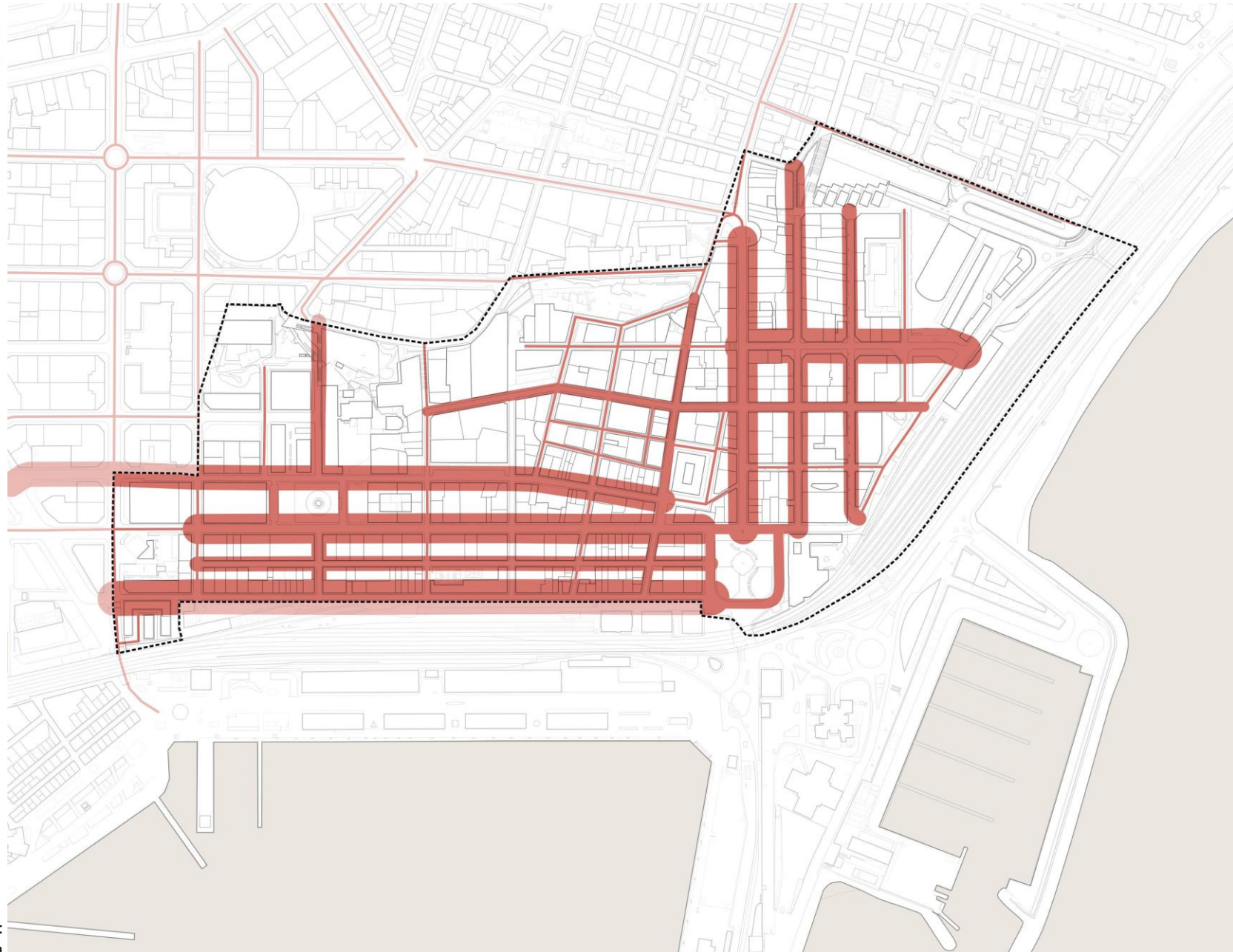
Carrers que es podrien **pacificar**:

- Orosí (23,6%)
- del Mar (21,5%)
- Apodaca (18,7%)
- Reial (18%)
- Smith (14,4%)
- Pau del Protectorat (10,6%)
- Vapor (10,2%)
- Lleó (10,2%)
- Gral Contreras (7,7%)
- Pl. Carros (6,7%)
- Rebolledo (6,3%)
- Pl. Infants (5,6%)
- Sant Miquel (5,6%)

Vots per la pacificació dels carrers

Elaboració pròpia a partir de:
Resultats de l'Enquesta Ciutadana

Participació

Resultats de l'enquesta

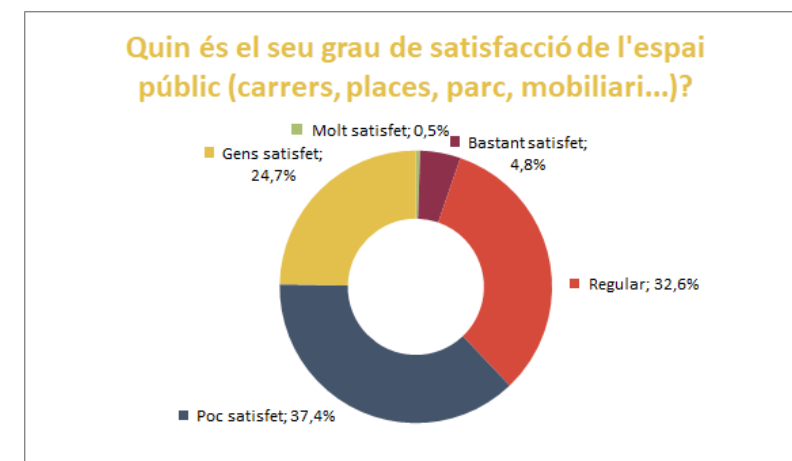
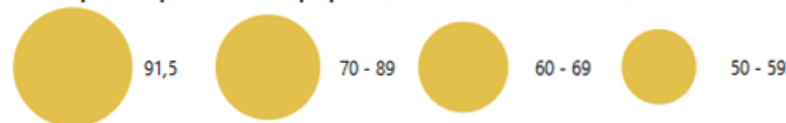

Espai públic

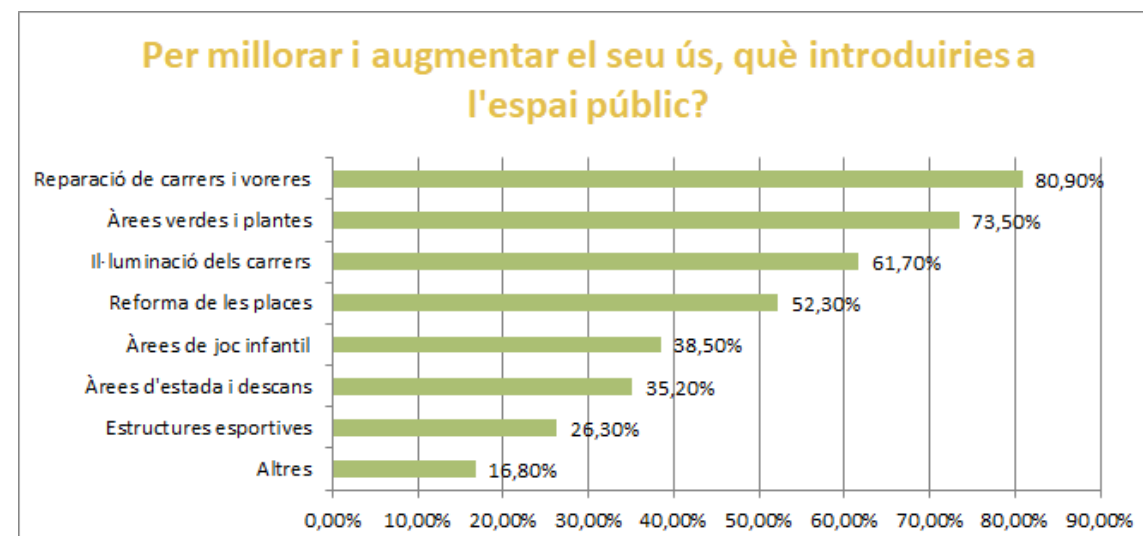
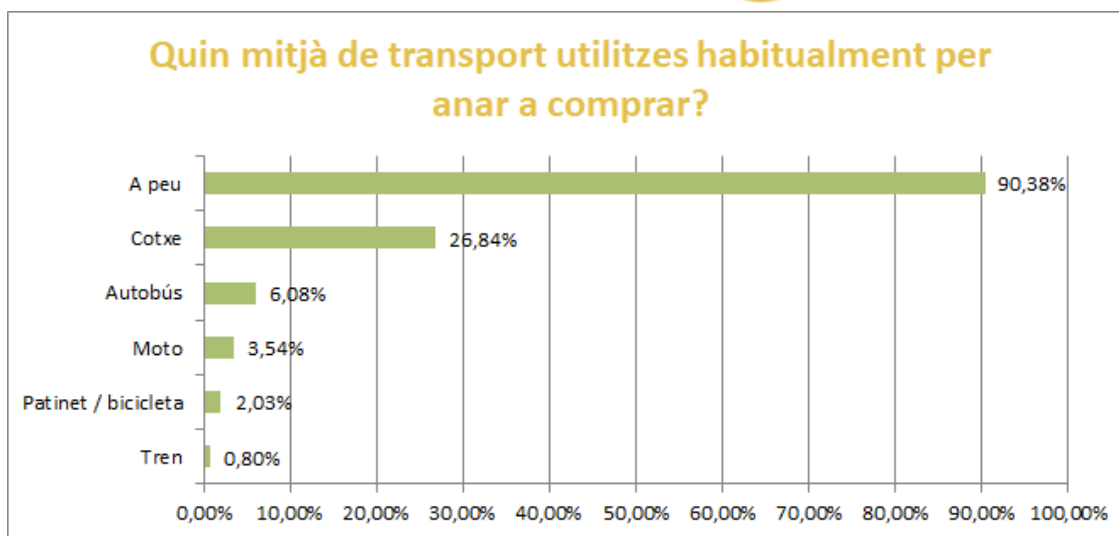
Més de la meitat estan **poc o gens satisfets/es amb l'espai públic** però 90% es desplaça a peu per anar a comprar

% d'enquestats que utilitzen l'espai públic (diàri + setmanal + mensual)

Elaboració pròpia a partir de: *Resultats de l'Enquesta Ciutadana*

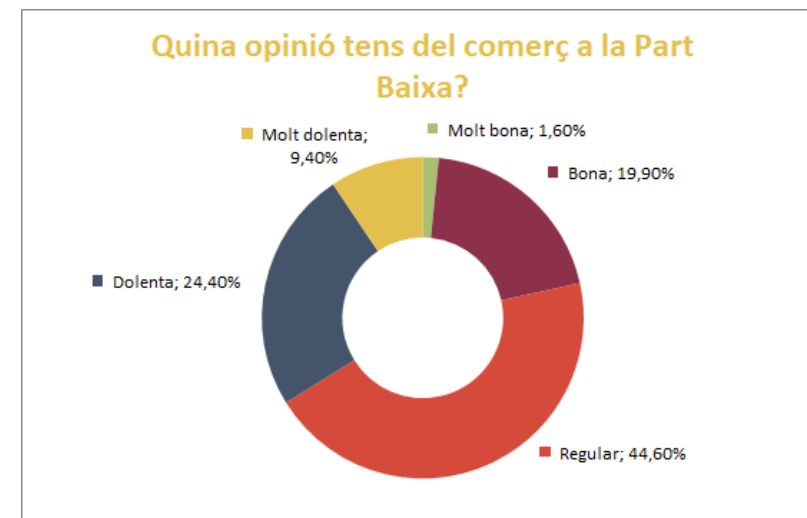
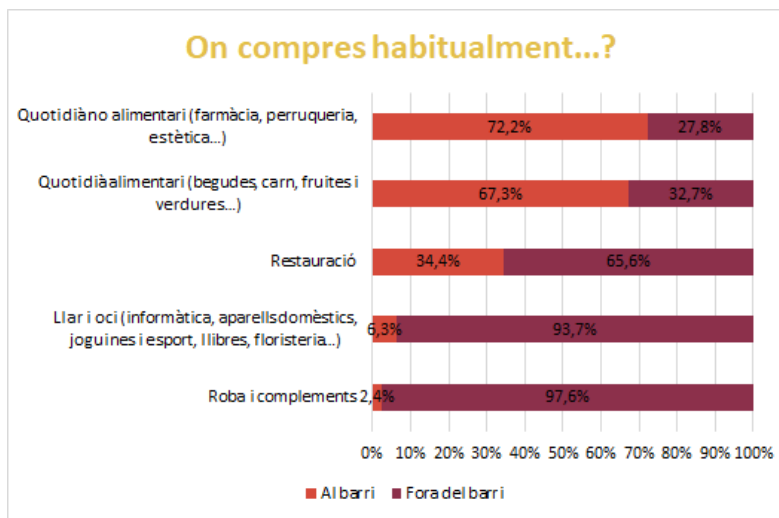

Participació

Resultats de l'enquesta

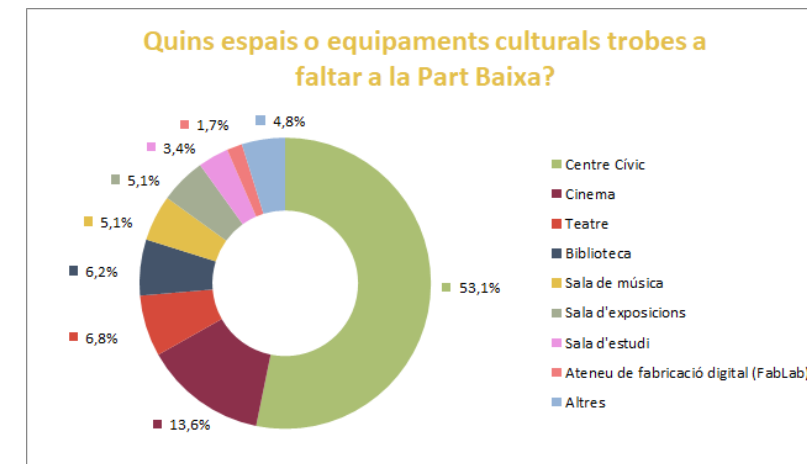
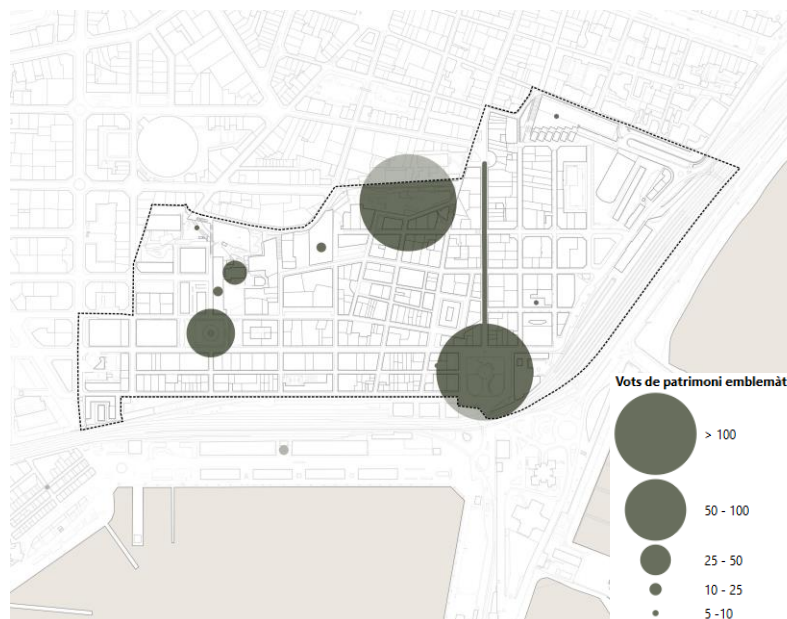
Comerç i activitat econòmica

Un terç de les persones enquestades valoren negativament l'estat del comerç. Al barri es fan les compres quotidianes però roba i complements, llar i oci es compren fora

Els equipaments culturals que més es troben a faltar

- Centre cívic (53,1%)
- Cinema (13,6%)
- Teatre (6,8%)
- Biblioteca (6,2%)
- Sala de música i d'exposicions (5,1%).

Elaboració pròpia a partir de:
Resultats de l'Enquesta Ciutadana

Participació

Resultats de l'enquesta

Valoració del barri dels darrers 5 anys

Ha empitjorat **55,7%**

Ha millorat **12,5%**

Està igual **31,8%**

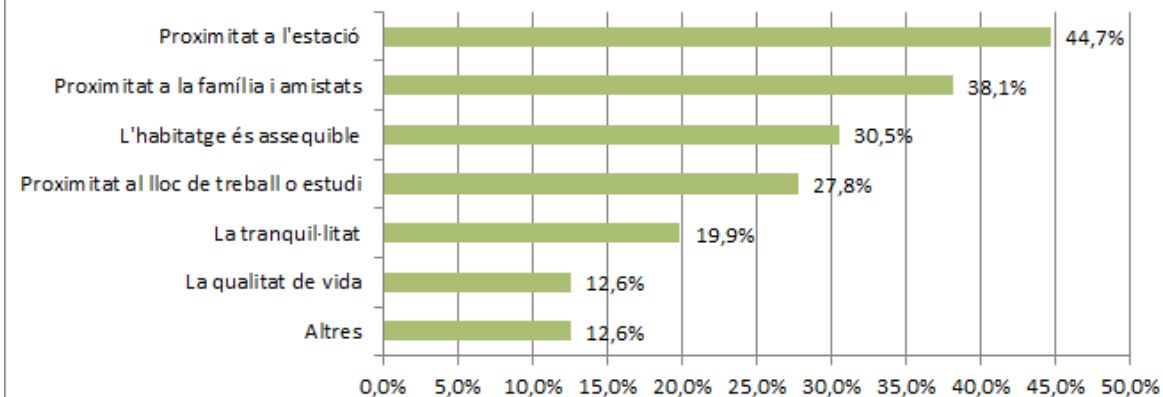
Avantatges

- Proximitat a l'estació de tren (45%)
- Proximitat a la família i amistats (38%)
- Preu de l'habitatge (30%)
- Proximitat al lloc de treball o estudi (28%)

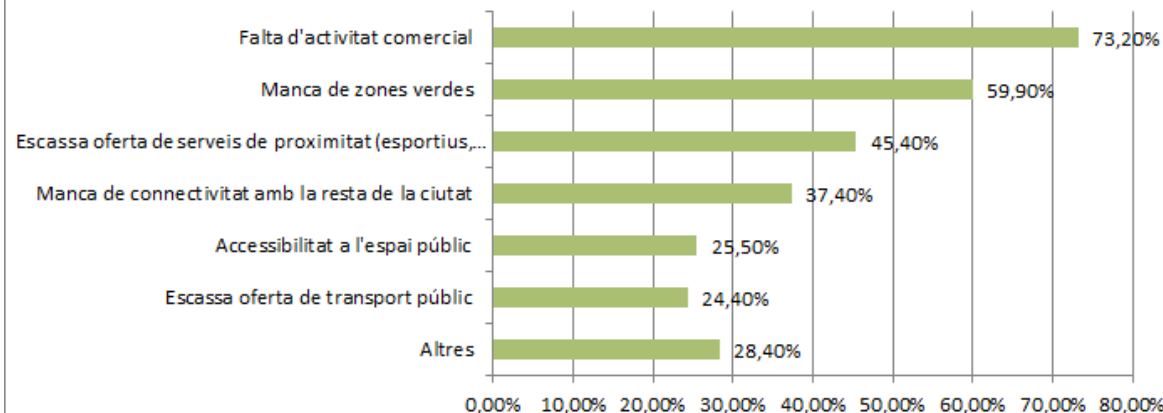
Problemàtiques

- Falta d'activitat comercial (73%)
- Manca de zones verdes (60%)
- Escassa oferta de serveis de proximitat
- Manca de connectivitat amb la resta de la ciutat (37%)

Residents a la Part Baixa: Aspectes que representen per tu un avantatge de viure al barri

Indica quins temes, segons la seva opinió, constitueixen un problema a la Part Baixa

Participació

Rutes exploratòries

2/3/23 amb perspectiva inclusiva i d'accessibilitat

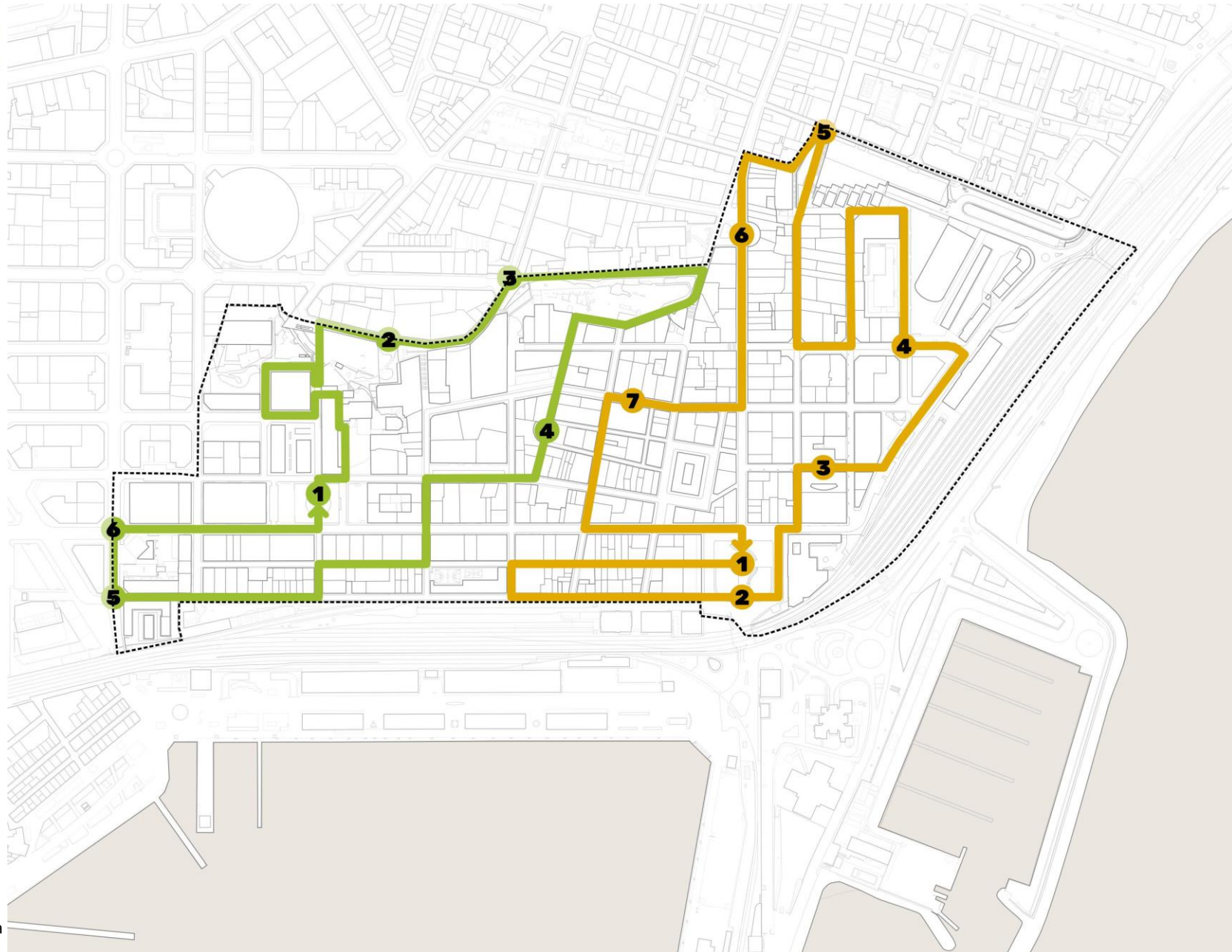
9/3/23 amb perspectiva de gènere

Recorregut de les passejades

■ 1a passejada (02/03/2023)

■ 2a passejada (09/03/2023)

Elaboració pròpia

Participació

Resultats de les rutes exploratòries

Espai públic i Equipaments

Guanyar **espai pel vianant** amb plataformes úniques

- Pl. Infants i Chartreuse
- Carrers estrets de l'interior del barri

Millora de la **pavimentació** dels carrers

Generar **nous espais verds** amb continuïtat i accessibles

- Chartreuse / Dr. Zamenhov
- Reforma de jardineres elevades (PI Pedrera)

Millora de les **connexió barri – port** via Pl. Dels Carros

Obrir el barri a la **façana marítima** i amb la resta de la ciutat

Recuperació de naus industrials en desús i solars buits com equipaments pel barri i la ciutat

- Biblioteca
- Escola de música
- Escola d'art
- Incubadores start-up

Mobilitat

Realitzar un **estudi de mobilitat** del barri

Aplicació de **mesures de racionalització del trànsit**

Implementar **elements reductors de la velocitat**

Equilibri entre transformació d'espai en favor del **vianant** i la necessitat **d'aparcament**

Aprofitar temporalment **solars buits com aparcaments**

Revisió de les escales mecàniques i ascensors

Habitatge

Gran nombre de **solars buits**

Presència de col·lectius amb dificultats d'exercir al **dret a l'habitatge**

Patrimoni

Recuperació, preservació i integració als circuits turístics del **patrimoni cultural, històric i industrial**

Generació d'espais agradables per gaudir-lo

Generar **punts panoràmics** de visibilitat del patrimoni

Percepció d'inseguretat

Zones amb **concentració d'edificis o solars buits**, espais foscos i racons amb poc trànsit de pas

Supressió o **transformació de murs** (C/ Caputxins)

Falta d'**il·luminació**

Pràctiques que comporten **inseguretat i/o problemes de convivència**

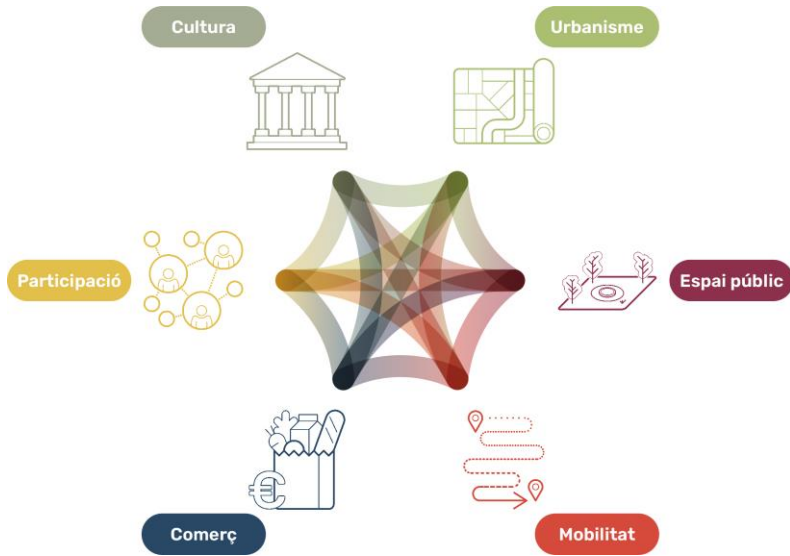
- Accés als jardins del Vapor
- carrer d'Orosí
- Pl dels Carros
- Entorn del Palau de Fires i Congressos

Índex

Introducció	Presentació
	Pla de treball
	Continguts del PIPB
El barri de la Part Baixa	La població del barri
Diagnosi	L'urbanisme
	L'espai públic
	La mobilitat
	El comerç i activitat econòmica
	La cultura
	La participació
Síntesi de la diagnosi	

Síntesi de la Diagnosi

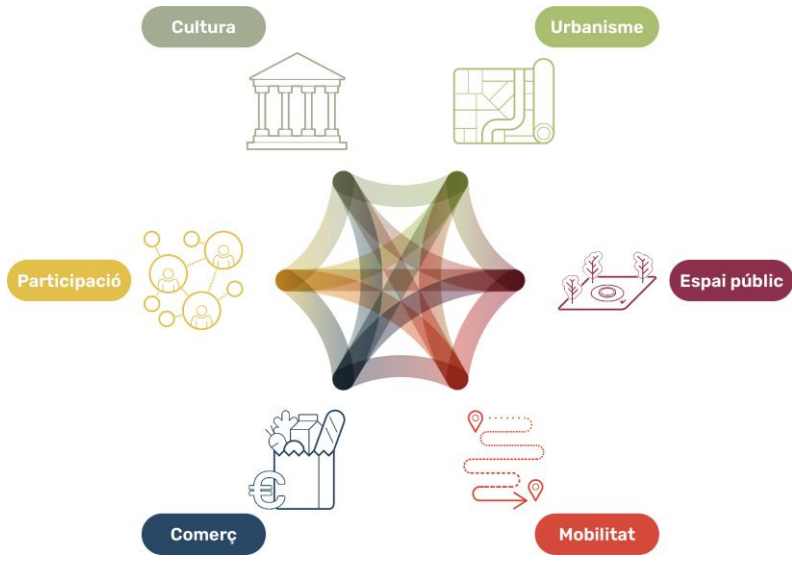
Àmbits d'oportunitat

Elaboració pròpia

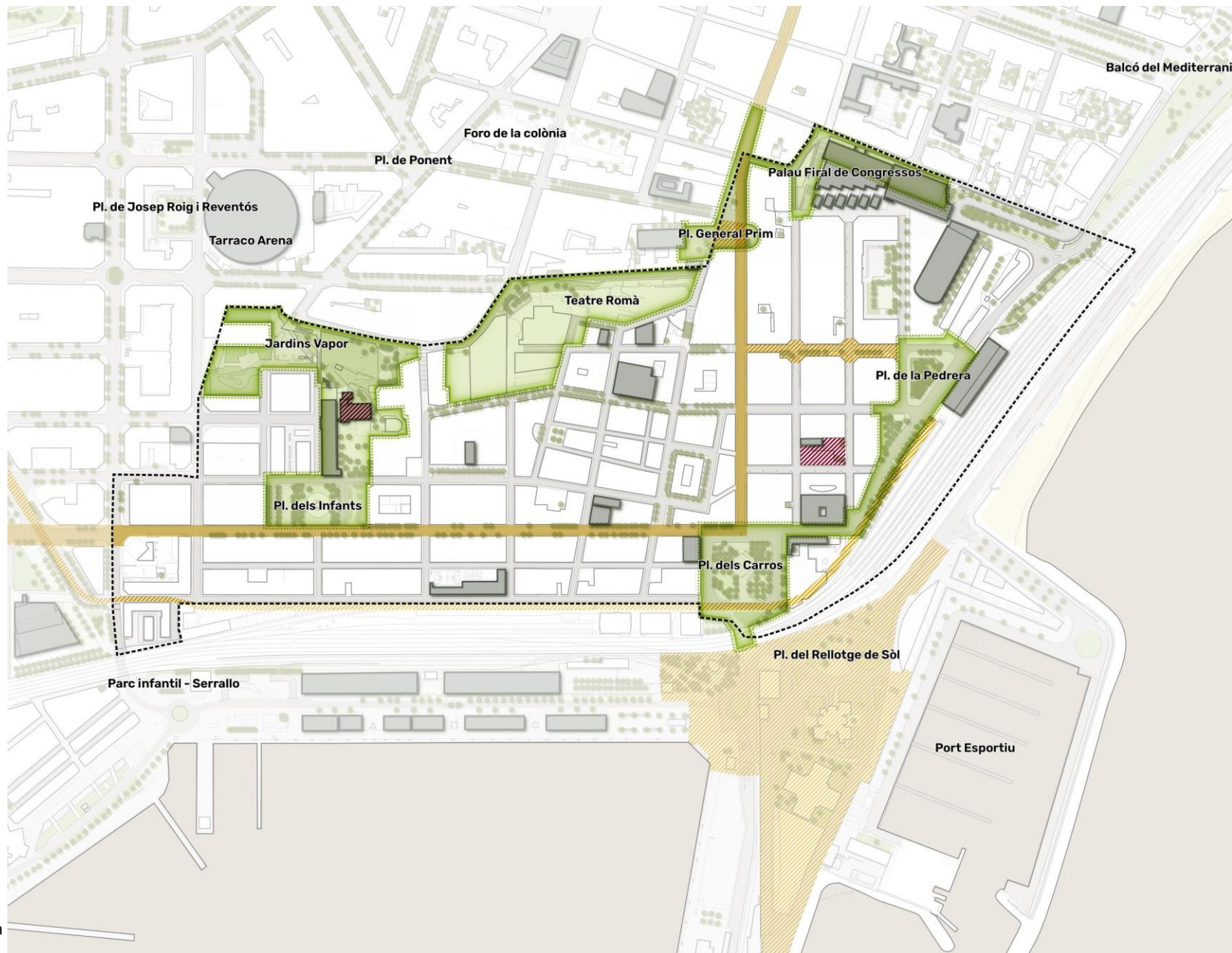
Síntesi de la Diagnosi

Àmbits d'oportunitat

- Àmbits d'oportunitat
- Eixos principals (Reial - Apodaca)
- Actuacions previstes
- Espais vacants públics
- Equipaments

Elaboració pròpia

Crèdits

DIRECCIÓ:

REDACCIÓ:

UTE TERRITORIS XLM | BCQ ARQUITECTURA BARCELONA

Mònica Beguer Jornet, arquitecta urbanista. TerritorisXLM

Helena Cruz Gallach, doctora en geografia. TerritorisXLM

David Baena Asencio, arquitecte. BCQ Arquitectura

Oriol Riera, arquitecte

Mika Litomi, paisatgista

Clàudia Rius, politòloga

Lorenzo de Nicola, arquitecte i BIM

Teodora D. Králeva, estudiant d'arquitectura

Núria Sisternas, administració

Kerman Arranz, arquitecte

Leticia Baena, comunicació

Arthur Bovy, arquitecte

Manel Gil, sociòleg

Maria Taltavaull, arquitecta

Obdúlia Dominguez, sociòloga

Manel Peribáñez, arquitecte

Marc Rojas, politòleg

Jordi Sánchez arquitecte

Jordi Bacaria, economista

Manuel Romero, arquitecte

Pol Maceira, sociòleg

territorisxlm

BCQ
arquitectura barcelona

edas
espai d'anàlisi social

J3BTRES
economy & research

Barcelona, març 2023